

norsk filatelistisk tidsskrift

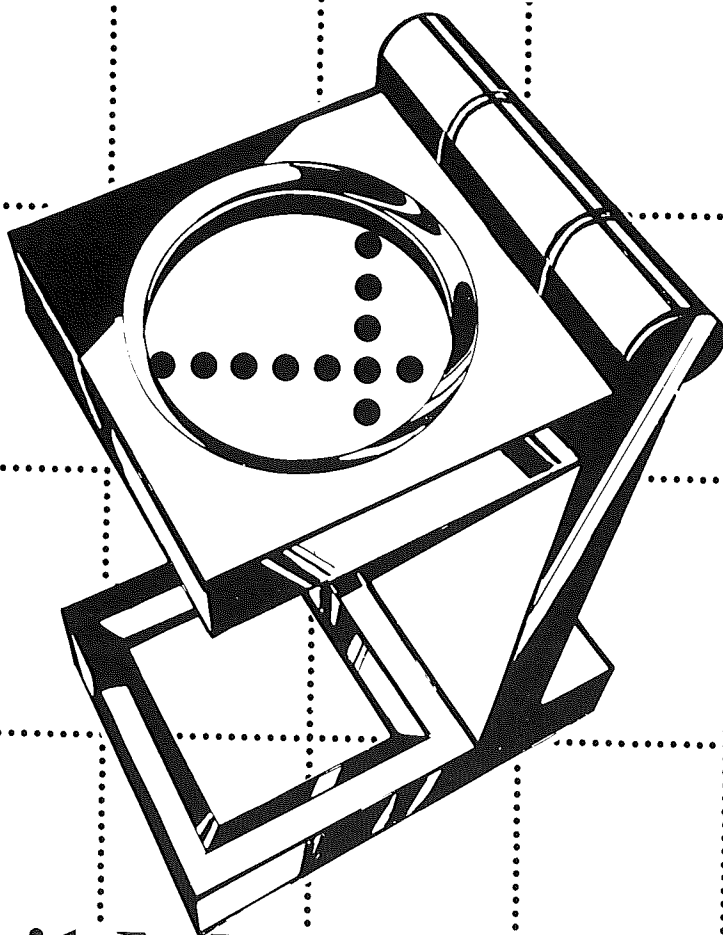
God jul
og godt nytt år!

AV INNHOLDET: En jubileumshilsen til NFT fra en tidligere redaktør, s. 352 • En annerledes hjemstedssamling, s. 354 • Hvorfor ikke samle noe annet, s. 360 • Drevjen — feltpostkontor no. 14, s. 364 • Det norske postverkets perforeringsmaskin fra 1863, s. 372 • Kontrastenes weekend, s. 382 • Vi sakser m.m. Tilsammen 40 sider. NUFT på fire upaginerte midtsider.

☐ «En annerledes hjemstedssamling» har Jan Michelet kalt sin samling Asker posthistorie, som han har skrevet om i dette nr. av NFT. Her ser vi stempler og håndskrevne annulleringer fra Asker i gammel og ny tid. Se side 354. (Foto: Kjell Germeten)

·Emil Moestue as·

GRAFISK INDUSTRI

Boks 9081 Vaterland

0134 Oslo 1

NUMMER 10
DESEMBER 1991
50. ÅRGANG

norsk filatelistisk tidsskrift

ANSVARLIG REDAKTØR: ERLING SJONG

Konkurranses- vinnere først i januar 1992

Resultatet av årets NFT-konkurranse skulle egentlig ha vært presentert i dette nummer. Av produksjonstekniske årsaker må vi dessverre utsette dette til nr. 1 i 1992. Altså: Vinnerne av konkurransen presenteres i januar-nummeret!

E.S.

Dansk miniatyrark foran NORDIA 94

I forbindelse med Frimerkets Dag i Danmark i mars neste år, utgir det danske postverket et miniatyrark med overpris til fordel for den nordiske frimerkeutstillingen NORDIA 94, som går av stabelen i Århus 19.–23. oktober 1994. Miniatyrarket vil inneholde to frimerker, – begge med portretter av Margrethe I av Danmark, dronningen som regjerte Danmark i årene 1387–1412. Hun samlet hele Norden og regjerte over Danmark, Norge, Sverige og store deler av de tyske hergudømmene.

Motivene til de to frimerkene er funnet nettopp i Århus, som skal huse NORDIA 94. Motivet på det ene merket er en byste og det andre merket henter motivet fra et kalkmaleri av Margrethe I.

Det er ventet at det danske postverket også i 1994 utgir et miniatyrark i forbindelse med Nordia-utstillingen.

□ Bysten som danner grunnlag for motivet på det ene av miniatyrarkets to frimerker.

nft

BYTTE

Dette er bytteønsker som er kommet inn til Norsk Filatelistforbund. Forbundet kjenner ikke dem som ønsker å bytte og kan ikke innestå for vedkommende.

Første kontakt bør derfor tas forsiktig. La gjerne den annen part sende den første sending, men svar deretter seriøst, og oppgi gjerne Norsk Filatelistisk Tidsskrift som kilde.

Roberto Lopez, Elizatxo 64, E-20120 Hernani, Spania, ønsker byttekontakt i Norge. Korr. på engelsk.

St. Wisniewski, Schlosstrasse 70, 1000 Berlin 41, Tyskland, ønsker byttekontakt i Norge. Korr. på tysk eller engelsk.

Földvari Peter, Rottenbiller - 4, 41.I. 11, 1071 Budapest, Ungarn, ønsker byttekontakt i Norge. Gir ungarske frimerker og blokker. Søker norske frimerker, stemplede og us-templede, og postkort fra Norske byer. Korr. på engelsk eller tysk.

under
lupen

Redaktørens egen spalte

Etiske regler for frimerke- utgaver nytter

De tre organisasjonene «FIP», «IFSDA» og «ASCAT» – hvor de tre forkortelsene i nevnte rekkefølge står for «Den internasjonale filateliorganisasjonen», «Den internasjonale organisasjonen for frimerkehandlere» og «Den internasjonale organisasjonen for katalogutgivere» – har, som tidligere nevnt i NFT, gått sammen om å bekjempe uønskede og unødvendige frimerkeutgaver. Bare det at de tre organisasjonene er blitt enige om etiske regler på dette området, er bemerkelsesverdig og oppløftende i seg selv. Nå synes det også som om samarbeidet er i ferd med å bære frukter...

— — —

Det kommer stadige rapporter fra organisasjonenes sekretariat om nye brudd på «The Philatelic Code of Ethics of the UPU», hvor UPU står for Verdenspostforeningen. Det er så. Samtidig kommer det også reaksjoner fra de enkelte frimerke-utgivende landene, – noen negative, men de fleste positive. Flere av postadministrasjonene rundt om i verden synes å ville gå i seg selv. De har sett alvorlig på henvendelsene fra de tre organisasjonene – og ikke minst har de tatt til etterretning at frimerkeutgivelser som bryter de nevnte etiske regler, i k k e vil bli tillatt vist på utstillinger hvor FIP har en finger med i spillet – og at de i liten grad, eller overhodet i k k e, vil bli omtalt i kataloger eller bli avbildet i frimerkealbum.

— — —

Bla. er det innløpt meldig om at postadministrasjonen i CAPE VERDE ak-

tivt vil gå inn for en mer konservativ utgivelsespolitikk og at NORD KOREA vil etterkomme ønsket fra Verdenspostforeningen og filatelistene i deres felles bestrebelser på en mer sunn og behersket frimerkepolitikk. F.eks. vil NORD KOREA straks sørge for å etterleve reglene i forbindelse med en «bannlysning» fra sist sommer av en utgave kalt «Football Championship-Italia '90» som, etter hva vi forstår, utkom i et beskjedent opplag i august 1990 og bare ble solgt ved få postkontorer til få «utvalgte» kunder. Kort tid etter utgivelsen ble de samme merkene og miniatyrarkene solgt til skyhøye priser verden over. Postvesenet i NORD KOREA bestemte seg så, i tråd med de etiske reglene, å sette en stopper for denne spekulasjonen. Og den 3. august i år lot man trykke de samme merkene i nytt og mye større opplag, slik at spekulasjonen med merkene ikke lenger var aktuelt. «Dette for», som det heter i orienteringen fra NORD KOREA, «å redde landets filatelistiske gode navn og rykte».

Også internasjonalt kjente frimerkestrykkerier har nå meldt seg på med støtte til «Code of Ethics». Det sveitsiske firmaet Courvoisier S.A. har sagt fra om at man støtter etikk-reglene og at man vil være tilbakeholden med å trykke slike «spekulative frimerkeutgaver».

— — —

Så det nytter altså!

E.S.

God Jul og Godt Nyttår!

Redaktøren av NFT, den annonseansvarlige Ragnar Strøm og forbundssekretær Bodil Hillesøy vil alle med dette ønske lesere, annonsører, bidragsyttere og forbundsmedlemmer en god jul og et riktig godt nyttår!

E.S.

«Happy days
are here again»?

Auksjonens dyreste objekt. Et fantastisk skillingsbrev med 1 stk 3 sk.bco og 1 par av 6 sk.bco. Solgt for SEK 368.000,-.

Høstauksjonen i Oslo resulterte bl.a. i en ny rekord – for første gang ble det solgt frimerker i Norge for over 10 millioner. Dessuten var de individuelle prisene mange ganger overraskende høye. Hva som er enda mer interessant, er at tross lavkonjunkturen så finnes det alltså ennå penger til store frimerkekjøp. Dette fører tankene tilbake til 70-tallet, da interessen for frimerker blomstret, mens andre markeder led under byrden av oljekriser og andre finansielle problemer. Kanskje er vi på nytt på vei mot virkelig gyldne tider for frimerker?

Vi søker nye objekter!

Dra fordel av markedssituasjonen om De skal selge –
innlevér til vår neste internasjonale auksjon.

Kontakt oss idag for informasjon.

POSTILJONEN A/S

Postboks 1909 Viken, 0124 OSLO

Besøksadresse:

Finn Aune Frimerkehandel

Tordenskioldsgate 12 (inngang Rosenkrantzgate), Oslo

Telefon 02-42 78 74 - Fax 02-33 58 48

Hovedkontor: Box 4118, S-203 12 Malmö, Sverige
Tel 09546-40-722 90, Fax 09546-40 72299

Markedsledende i Skandinavia

En jubileumshilsen til NFT fra en tidligere redaktør

Arvid Skavang måtte nødtvunget ta over stillingen i 1952

I anledning av at NFT nr. 10 i år avslutter bladets 50. årgang, vil jeg få sende bladet – og først og fremst redaktøren – mine hjerteligste gratulasjoner.

Som yngste deltager på landsmøtet i 1941, hvor vi vedtok starten av tidsskriftet, er jeg vel en av de få

«overlevende», men studiet av bildene både fra representantskapets møte og festmidagen er meget interessant.

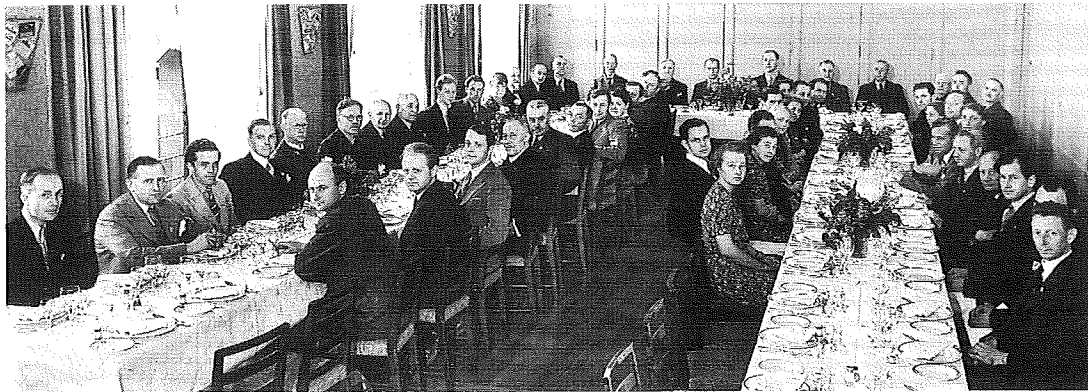
Tidsskriftet hadde jo en god start og nådde en foreløbig kulminasjon under Jarle O. Stensdals redaksjon, men da han trakk seg i 1952, var det duket for nedleggelse. Ingen kvalifiserte redaktører meldte seg, og under de om-

stendigheter ble jeg – både av Per Gellein og Arnstein Berntsen, som da var henholdsvis forbundspresident og Oslo-formann – sterkt anmodet om å overta.

Filatelisk sett var det en dårlig løsning, men tidsskriftet eksisterte i de årene, og da Bjørn Mellbye overtok fra 1956, begynte den utviklingen som – etter min mening –

□ Deltagerne i Forbundets representantskapsmøte 1. juni 1941, samlet i Ingeniørenes Hus i Oslo. Det var her opprettelsen av NFT ble vedtatt. Rundt venstre bord, ved vegg, fra venstre ser vi B. Sandved (Nesodden), Birger Engesgaard (Oslo), H. Kvale (Oslo), C. M. Henriksen (Oslo), M. Tølfshy (Oslo), dr. Buckholz (Oslo), Alf G. Johnsen (Oslo), postinspektør Torp (Oslo), avd. sjef. Grude (Stavanger), Stian Sanness (Oslo), Peersen (Kristiansand S.), Jens Edv. Gjersøe (Oslo), Trøsvik (Oslo), Jarle O. Stensdal (Oslo) og Rolf Gjertsen (Oslo). Rundt høyre bord, fra venstre: G. Caspersen (Fredrikstad), Arvid Skavang (Tønsberg), Hagen (Oslo), Hans P. A. Kvaal (Oslo), Cato Sparling (Trondheim), arkitekt Schou (Bergen), E. Hauglid (Oslo), lektor Mauritz Hauge (Tønsberg), avd. ing. Thomas Agness (Drammen), ing. Alf Bernt (Drammen), Jensen (Oslo) og ing. Johnsen (Skien). Ved hovedbordet i bakgrunnen, fra venstre: Forbundsformann dr. Per Gellein, Oslo-formann cand. oechon. Harald Rising, M. C. Rosenhayn og Odvar Witsøe.

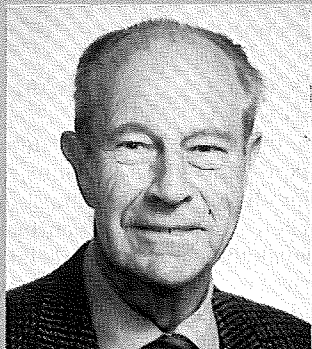
□ *Fra festmiddagen under landsmøtet i 1941. Ved hovedbordet sitter fra venstre Ark. Schou, byråsjef Homme, dr. Gellein. H. Rising, Alf G. Johnsen og ing. Bernt.*

bragte NFT frem i første rekke. Med det resultat at vi idag har et stort, godt tidsskrift.

Så vidt jeg husker ble det i

Var yngste deltager på landsmøtet i 1941 !

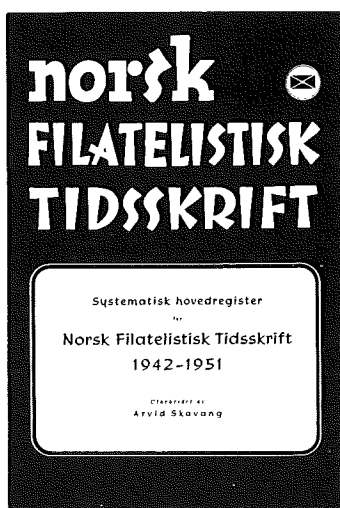
Arvid Skavang, som idag er 69 år, var bare 19 år da han møtte på det representantskapsmøtet som vedtok opprettelsen av NFT. Skavang var forøvrig sekretær i Tønsberg-klubben allerede fra han var 16 år! Som 21-åring ble han medlem av Oslo Filatelistklubb, og han ble livsvarig medlem der i 1952.

□ *Arvid Skavang.*

1941 vedtatt å utgi tolv numre pr. år (eventuelt med dobbelt-numre), og at man selv i de beste medgangstider ikke har falt for fristelsen til å øke antallet, tror jeg har sikret bladets stabilitet. Nu er det jo oftest ti numre pr. år.

Umiddelbart etter at 10. årgang var avsluttet, sendte jeg i februar 1952 ut et systematisk hovedregister. Det er synd at dette ikke ble fulgt opp, og det er jo mitt lønnlige håp at det vil komme nu. Jeg har selv vært inne på å lage det, men gjennombladning av samtlige årganger (som jeg jo har), ga meg kolde føtter. Slikt er idag en oppgave for «yngre» mennesker som er i besiddelse av interesse og en datamaskin. Selv har jeg bare interessen, og så er jeg for gammel!

□ *Slik så hovedregisteret for NFT 1942–51 ut. Det ble utarbeidet av Arvid Skavang.*

Med de beste hilsener for tidsskriftet, – gid det lenge, lenge leve må!

Arvid Skavang

NFT's redaktører gjennom de 50 år

- 12/52 Jarle O. Stensdal
- 1/53 – 4/54 Arvid Skavang
- 5/54 – 12/55 Jarle O. Stensdal
- 1/56 – 12/59 Bjørn Mellbye
- 1/60 – 12/65 F. C. Moldenhauer (ansv.)
og Eivind Evensen
- 1/66 – 5/67 Eivind Evensen
- 6/67 – 10/72 Magnus Andersen
- 1/73 – Erling Sjong

Jan Michelet vant publikums-bedømmelsen under FILOS-91 med den innbudte samlingen «Asker Posthistorie». Michelet lar her NFTs lesere få ta del i hans spesielle hjemstedssamling.

EN ANNERLEDES HJEMSTEDSSAMLING

Av Jan Michelet

Av to rent egoistiske årsaker har jeg valgt å gå litt utenfor de regler som er satt opp for bedømming av hjemstedssamlinger, eller med andre ord – jeg tar ikke-filateliske objekter med i min samling. Det eneste kravet er at de skal ha tilknytning enten til postgang eller til lokalhistorie.

Den viktigste årsaken til «sidespranget» kom av seg selv. Etter en viss tid vil enhver «hjemsteds-samler» komme dit hen at manglende objekter enten er svært vanskelig å finne og/eller svært kostbare å anskaffe.

Det er synd hvis man går trett og gir seg, for det kan dukke opp objekter som man rett og slett ikke har tenkt på. Derfor gjør min interesse for innhold i brev, kort og andre objekter sitt til at hjemstedssamlingen stadig er en aktuell hobby.

Den andre årsaken blir sterkere etter hvert. Ved å samle objekter som interesserer ikke-filatelister, vekker man interesse hos lokalhistorikere, samlere av slike objekter og hos «vanlige

folk». Dette kan gi viktige og morsomme opplysninger, og ikke minst, kan det gi deg nye objekter. Det hender dessuten at utstilling av en slik samling lokalt gir oss nye medlemmer, med andre ord, ren filateli-propaganda.

Hovedvekten ligger selvsagt på det posthistoriske, og alle samleområder skal ha en viss tilknytning til postgangen i distriktet.

Disse momentene har gjort at min Asker-samling nå omfatter mange områder:

1. Asker posthistorie.
2. Stempeldokumentasjon
Asker postdistrikt (brevhus, poståpnerier, postkontorer)
3. Spesielle samleområder deles i to:
 - 3.1 Objekter som er poststemplet i Asker:
 - * Særstempler
 - * Lokalpost
 - * FDC
 - * Hjelpestempler
 - * Krigspost/sensurbrev
 - * Brev til utlandet
 - 3.2 Objekter som ikke er poststemplet
 - * Prospektkort fra Asker-distriktet
 - * Kunstnerkort laget av kunstnere fra Asker
 - * Frimerker laget av kunstnere fra Asker

4. Reisende postkontorer med tilknytning til Asker

- * Alle båter tilknyttet Asker-landet

- * Alle tog som har gått til/stoppet på Asker stasjon.

5. Norgessamling, alle merker/brev stemplet i Asker postdistrikt.

Responsten på denne samlingen, som langt fra er komplett, har vært overveldende det siste året, selvfølgelig særlig lokalt i Asker. Etter en liten utstilling på Asker postkontor, har det vært omtale/artikler i historielagets hefte, i lokalavisa – og jeg har fått flere invitasjoner til å stille samlingen ut.

Dette er jo selvsagt litt oppmuntrende, samtidig som jeg får mange nye kontakter.

I denne første artikkelen vil jeg gi et lite innblikk i Askers posthistorie.

POSTEN I ASKER FRAM TIL CA. ÅR 1900

I middelalderen var det i Asker som ellers i landet de kongelige, embetsmenn og kirken som representerte brevskriverne. Den praktiske postgangen foregikk med bud, såkalte fanter, som ofte i tillegg til brevforsendelse også overbrakte muntlige beskjeder.

Asker

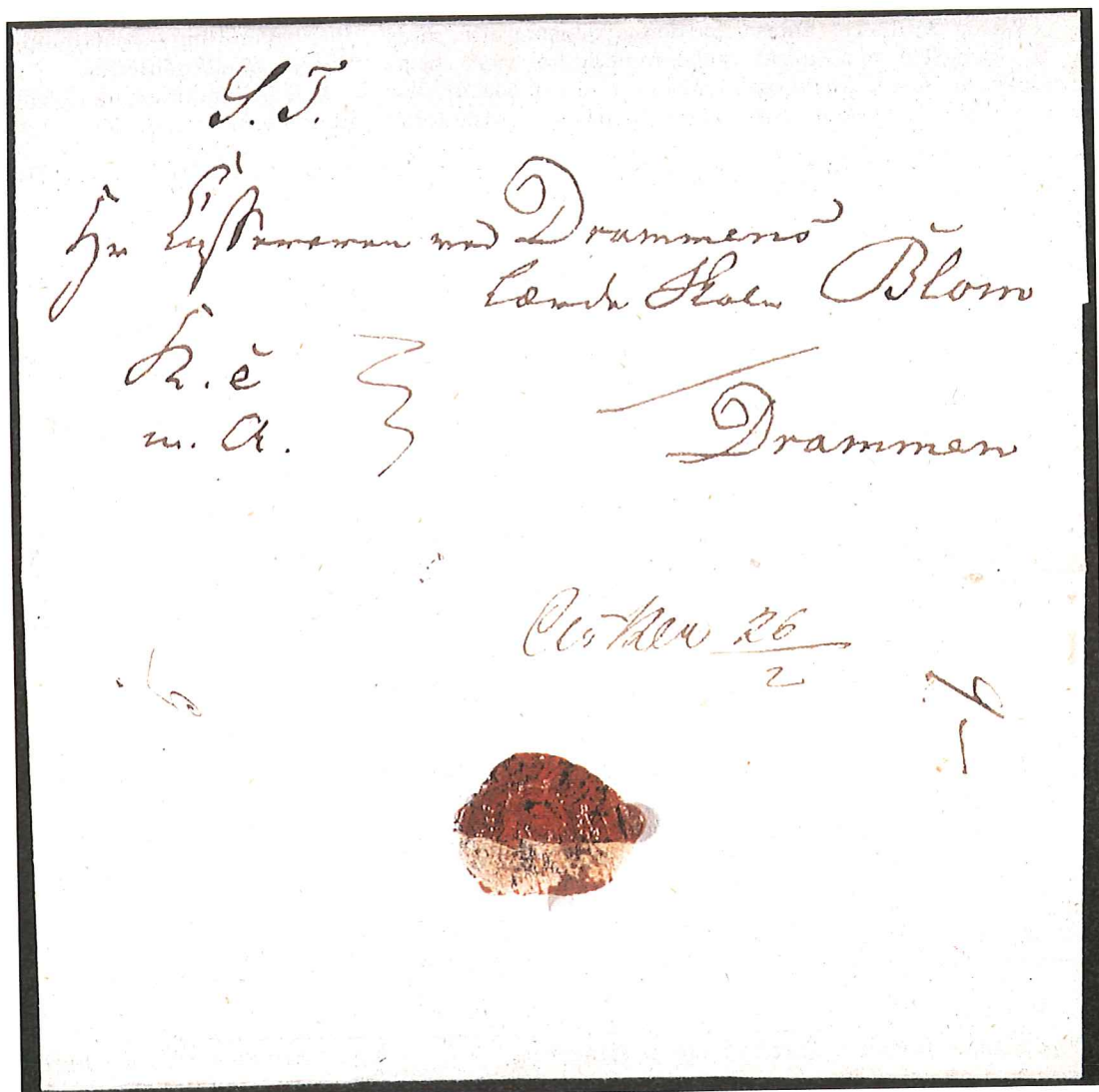
Asker-gårdene var postgårder i minst 300 år

Faste postruter ble etter hvert organisert ved hjelp av «postbønder». Ved kongelig befaling av 4. april 1647 var postverket etablert, og gården Asker beholdt i den sammenheng sitt ansvar for en del av «Vestlandsruten» som gikk fra Kristiania og til Kristiansand.

Sommeren 1689 fikk Jørgen Jørgensen i oppdrag fra det felles styret for Norsk og Dansk Postverk å reise på inspeksjon til hovedrutene for post i Norge. Dermed rapporterte han også fra Vestlandsruten. De første postgårdene på denne ruten var Frogner, Ramstad og Asker. Om gården Asker beretter Jørgensen at han fikk opplys-

ninger om at den hadde vært postgård «siden Arilds tid». Det indikerer at gården Asker i et hvert fall var postgård på slutten av 1400-tallet.

Vestlandsruten fulgte den «Drammenske Konge- og Postvey», og da denne var ferdig utbygd, antakelig i 1665, skal visstnok både Østre og Vestre Asker ha vært postgårder. Hvis de

□ Fig. 1: Brev fra Asker prestegaard til Drammens lærde skole 26. februar 1833. «ST» nederst på brevet og utenpå konvolutten angir at brevet skal forsegles. Kartering: Asker: 5, Drammen: 9. Brevet er skrevet av Niels Norman som var sogneprest i Asker fra 1822 til 1836.

Asker

skiftet på dette, kan årsaken være at begge gårdene dermed fikk godene dette førte med seg, mens de kanskje kunne dele byrdene. Det ville ha vært fornuftig, forpliktelsene syntes nemlig å være større enn fordelene – og man kunne ikke unndra seg plikten til å være postgård.

Det er vel kjent blant de fleste filatelister at postgårdene slapp en del forpliktelser overfor militære, mens de til gjengjeld bl.a. alltid skulle ha «en ferdig knekt og en velbeløpen hest som skal

saa hastig jage fort, at de endelig hver time vinner en mil». Forsinkelse eller forømmelse medførte bøter og straff.

I 1687 ble det visstnok foretatt en ruteendring på Vestlandsruten som ga en innsparing på to dager, og på strekningen Kristiania–Kristiansand brukte posten på denne tiden dermed ca. fem dager.

Om Asker-gårdene skiftet på denne tjeneste ofte, vites ikke, men de har vært «postbønder» i minst 300 år. Asker-gårdene representerer

den eldste bosettingen i området, men mange generasjoners arveoppgjør skapte den oppdelingen som etter hvert ble en stor hussamling – kjent som «Askerbyen». Denne bosettingen ble også et meget viktig kommunikasjonssenter. Først som skyss-skifte fra ca. 1660, senere som skyss-stasjon fra 1806.

Postbehandling – poststempeling og håndannulering

Ved behandling/videresending av post har det, etter

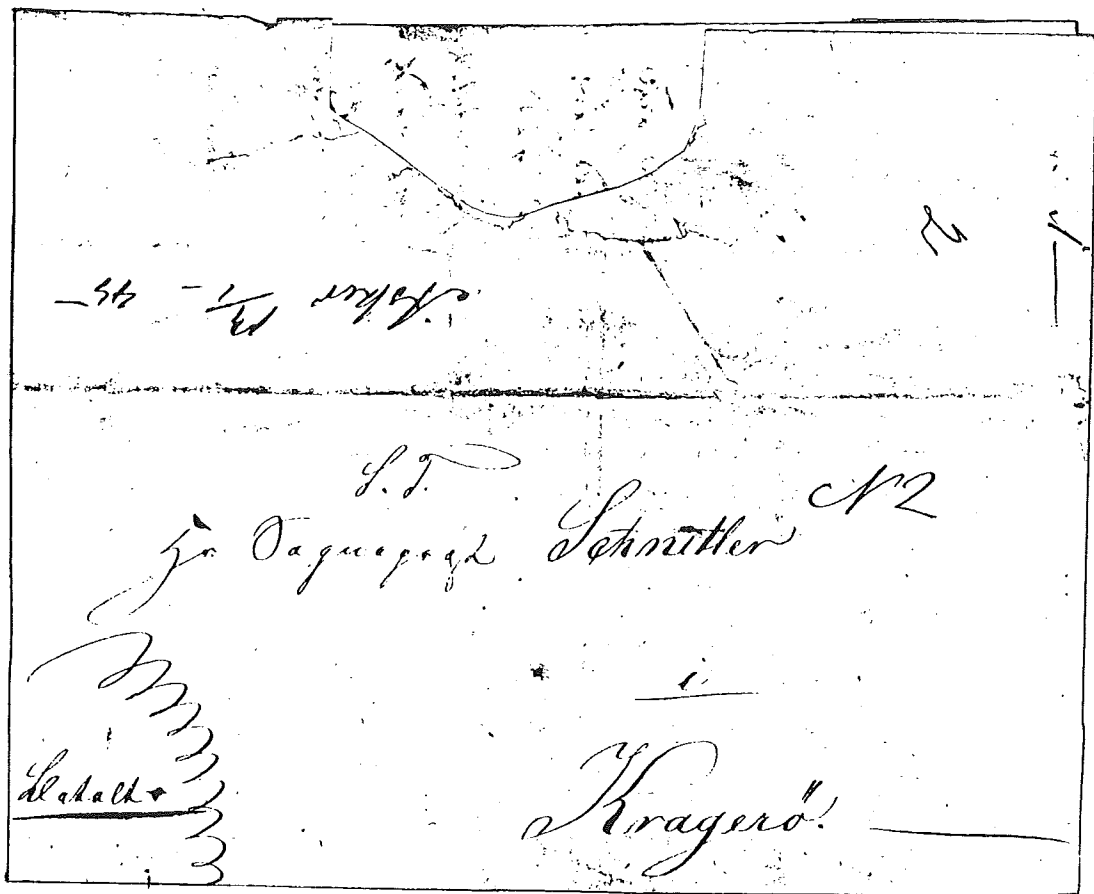

Fig. 2: Dette brevet er kartert med «1» i Asker og «2» antagelig i Drammen, som var første åpstapneri på vei til Kragerø. Her finner vi også første registrerte håndannulering av Martin Wettre, antagelig få dager etter hans ansettelse. I brevet henvender Hans Hansen, som gikk på Asker Seminar, seg til «Hr. høistørede provst Rode». Brevet er en søknad om stilling som lærer ved Langøen faste skole.

hvert som det hele ble mer fast organisert, alltid blitt gitt en slags kvittering for postbehandlingen. Dagens poststempler er godt kjent, men kanskje nettopp på grunn av manglende bruk av stempler og mer bruk av håndannullering, er stedsnavnet ASKER blitt godt kjent i filatelistiske kretser.

Det eldste brevet jeg hittil har funnet som har håndannullering er dette brevet som daværende sogneprest i Asker, Niels Normann, skrev til «Drammens lærde skole» 26. 2.1833. (Fig. 1.)

Brevet viser dessuten at postgården fulgte forskriftene idet tallet «5» angir kartering som postgården skulle føre over utgående post. Dessuten skrev den ansvarlige «Asker 26.2.».

Prestegården på Asker overtok tydeligvis ansvaret like før eller etter år 1800. Det ble nemlig i Dep. skriv av 10.8.1836 fastslått at nå var poststedet flyttet fra prestegården til gården Asker.

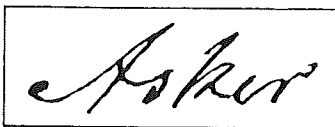
I 1844 ble Jansløkka bygget. Det var den første fastskolen i Asker, men bygningen ble etterhvert nærmest et rådhus. Her holdt herredsstyret sine møter, og sparebanken hadde sin virksomhet her fra stiftelsen i 1859.

I 1845 flyttet også poståpneriet hit til Jansløkka. Fra postmuseet opplyses det at Martin Wettre var ved poståpneriet i 1846, men antakelig ikke ansatt før i 1848. Det er nok imidlertid helt klart at lærer og kirkesanger Martin Wettre hadde ansvaret for posten fra første dag den ble flyttet til Jansløkka. Dette brevet dokumenterer at han var der så tidlig som 13. januar 1845. (Fig. 2.)

Det håndskrevne «Asker 13/1 - 45» skal nemlig etter hvert bli en meget kjent håndskrift i filatelistiske kretser.

Årsaken til det er først og fremst det faktum at Martin Wettre mer eller mindre overså de nymotens stemplene som ble sendt til landets poståpnerier og postkontorer, han fortsatte å håndannullere mange år etter at poståpneriet hadde fått utlevert stempler.

Den siste håndannulleringen jeg hittil har funnet at Martin Wettre foretok, var den 11.5.1869. Det innebærer at det, til glede for noen og til sorg for mange, nesten på alle større frimerkeauksjoner i Norge er et eller flere objekter med Wettres Asker-navnetrekk:

□ Fig. 3: Forstørret kopi av Asker-navnetrekket.

Ordinære, stemplede brev og merker fra Asker i denne perioden er mer sjeldne. Poståpneriet på gården Asker fikk i 1855/56 et 3-rings stempel (nr. 15) som jeg faktisk hittil ikke har funnet på hverken løse merker eller brev.

1.9.1859 fikk Asker datostempel. Også dette ble meget lite brukt av Martin Wettre. Det er antakelig først etter at poståpneriet ble flyttet til jernbanestasjonen i 1873, at dette stempelet ble brukt fast.

Hvem skrev brev i Asker på 1800-tallet?

Fortsatt langt utover på 1800-tallet er det represen-

tanter for kirken, lensmann og skolene som dominerer brevskrivningen. Men det ser ut til at det i Asker har vært en relativt omfattende korrespondanse. Det skyldes ikke minst Niels Norman som var sogneprest i Asker fra 1822 til 1836.

Niels Norman satte varige spor etter seg mange steder i Norge på undervisningens område. Takket være ham ble «Asker Seminarium» etablert som lærerseminaret for Christiania stift. Seminaret var datidens skole for lærere og kirkesangere. Departementet sa i desember 1832: «Under forudsætning af at den af Ungdommens Undervisning hæderligen fortjente Provst Norman i Asker vil paatage sig Overbestyrelsen tror Stiftsdireksjonen at det paatænkte Seminar bør forenes med Asker Capellani under Provst Normans Opsyn og Bestyrelse».

Dermed ble seminaret i Asker opprettet 20.10.1836. Det lå her i over 60 år, i 1898 ble det flyttet til Holmestrand. Det skal i sannhetens navn sies at seminaret lå på Tanum som ligger i Bærum, men på den tid hørte altså Tanum inn under «Asker Capellani».

Dette var altså eneste utdannelsessted for lærere og kirkesangere i Christiania Stift, og disse elevene var tydelig både skrivekyndige og skrivelystne. Svært mange av de brevene som er bevart fra vårt distrikt fra denne tiden, er disse elevenes søknader om lærerstillinger rundt om i landet og de samme elevenes brev hjem om understøttelse.

Disse faktiske historiske opplysningene har overbe-

Asker

vist meg om at det finnes flere brev med Norge nr. 1 og en eller annen form for Asker-annullering. Send meg en fotokopi hvis du har noe slikt!

Transport av post fra sted til sted

Behovet for bedre transport av post, gods og personer økte sterkt på begynnelsen av 1800-tallet, det ble stilt større krav til hyppighet enn det postbøndene maktet. Dessuten økte postmengden sammen med behovet for transport både av gods og personer.

Dette medførte at en av landets første «dilligenceruter» ble opprettet mellom Kristiania og Bragernes (nå = Drammen). Den gikk fast i fire år fra 1826 til 1830, og deretter fra 1836 til jernbanen åpnet i 1872. Dilligencen gikk i fast rute hver dag, med opphold og hesteskifte i Asker.

Da poståpneriet ble flyttet

til jernbanestasjonen, var postgangen sterkt økende. Martin Wettre behandlet antakelig 10–15 brev pr. dag på slutten av sin post-karriere, mens den på 1890-tallet var ca. 100 brev pr. dag.

Jernbanens åpning gjorde store forandring på mange områder, ikke minst hva posten angår. For det første ble selvfølgelig posttransporten til og fra Asker mye bedre, men selv postkontoret ble også flyttet til jernbanestasjonen.

Nye poståpnerier i Asker

Jernbanens åpning førte dessuten med seg at vi fikk to nye postkontorer i Asker, nemlig Hvalstad i 1873 og Heggedal i 1883. Hvalstad ble åpnet 1.4.1873 og fikk de datostempel av samme type som Asker.

Heggedal ble først registrert for åpning 15.11.1874, men dette ble av ukjent årsak trukket tilbake (ref. dep.

sirk. 18 av 8.12.1874). Den 1.7.1883 ble det imidlertid endelig postkontor også på Heggedal.

Det fjerde stedet som fikk offisiell postbehandling i Asker lå ikke ved jernbanen, men er kanskje det mest interessante, nemlig det som den 1.4. 1895 ble åpnet i Volden.

Dette postkontorets historie kan gis et eget kapittel i Asker posthistorie, både fordi Volden på den tiden var et knutepunkt og meget aktivt sted, men også fordi det var en meget aktiv og dyktig mann på stedet som var ansvarlig for postbehandlingen fra starten, nemlig Chr. Christensen.

Det startet som et brevhus, ble deretter poståpneri for så å bli postkontor. Dessuten skiftet det navn flere ganger. Det har betydd at man her fikk flere stempelskifter enn vanlig på den tiden, i hvert fall i vårt postdistrikt:

Volden	1. 4. 1895	Brevhus med 4-rings nr. 192
Vollebugten	1. 1. 1899	Poståpneri, 2-rings datostpl.
Vollebukta	1.10. 1921	Postkontor, 2-rings datostpl.
Vollen i Asker	1. 7. 1925	Postkontor med div. stempler
Vollen (1390)	1. .9. 1968	Postkontor med div. stempler

Asker postdistrikt omfatter følgende postkontorer:

Sted	(post nr.)	Åpnet	Stengt
Asker	(1370)	1834	
Billingstad	(1362)	1. 2. 1920	
Billingstadsletta	(1361)	1.11. 1987	
Bjørkås: Sjøstrand Bad		1. .8. 1955	31.1.1958
Bjørkås	(1396)	1. .2. 1958	31.8.1991
Borgen	(1374)	1. .9. 1973	
Heggedal	(1380)	1. .7. 1883	
Holmenbugten		1914	1921
Holmbukta		1.10. 1921	1954
Hvalstad	(1364)	1. 4. 1873	
Høn	(1375)	1. .9. 1931	30.10. 1990
Konglungen		15. .5. 1918	20. 4. 1945
Nesbru	(1360)	1. .6. 1962	
Nesøya	(1315)	16. .4. 1970	

Solberg	(1385)	1. 3. 1965	
Sundbakken	(1395)	Aldri benyttet!	
Vettre	(1392)	1. .1. 1912	
Vollen: Volden BH		1. 4. 1895	1. .1. 1899
Vollbugten		1. .1. 1899	
Vollbukta		1.10. 1921	
Vollen i Asker		1. .7. 1925	
Vollen	(1390)	1. 9. 1968	
Østenstad	(1393)	4. 6. 1968	31. 8. 1991

Hvis alt går etter planen kommer det et par artikler til i NFT med mer detaljert beskrivelse av samlingen, men kanskje du tar kontakt innen den tid? Jeg er nemlig ubeskjeden nok til å benytte denne spalteplassen til en «annonse»:

Har du noe som viser Norge Nr. 1 knyttet til Asker? Eller har du andre objekter fra Asker, Hvalstad, Heggedal eller Vollen?

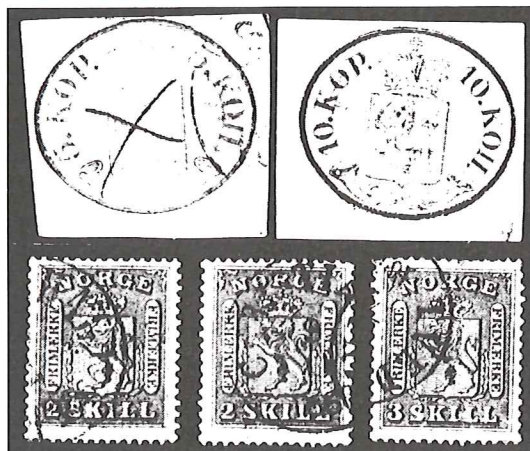
Spesielt interessert er jeg i Asker 3-rings nr. 15 og Vollens 4-rings nr. 192 (mens Volden var brevhus 1895–1899).

Ta kontakt med Jan Michelet, Vabråten 93, 1392 Vetre.

Tlf. dag: 02-38 39 90, kveld: 02-78 32 94.

Auksjons-objekter stjålet i Finland

I det finske forbunds-tidsskriftet FILATELISTIs september-nummer var det over flere sider avbildet en rekke merker i forbindelse med en auksjon som skulle arrangeres av Herbert Oesch. Samtlige avbildede objekter

☐ Noen få av de merkene som ble stjålet før auksjonen.

ble stjålet etter fotograferingen ved fotolaboratoriet. Det er trolig at de stjalne merkene kommer til å bli tilbudt filatelister også utenfor Finland, skriver Göran Nykvist i et brev til NFT. Han ber oss gjøre norske samlere oppmerksom på tyveriet og be alle om å passe på om «merkelige» tilbud skulle dukke opp.

SALGSLISTER

over Skandinavia tilsendes gratis på forlangende. Kun god kvalitet. Lave priser. Mange lots fotograferede. Oppgiv samleområde.

INTERPHIL

P. O. Box 2586. Korsørgade 18.
DK-2100 København, Danmark.
Telf. 095 45 35 43 07 83

Hvorfor ikke samle noe annet

Av Kr. Wilhelmsen

Det går igjen i debatten at de unge ikke kommer til hobbyen vår på grunn av det skremmende prisenivået på det eldre materialet og at de aldri vil få til noen samling. Løsningen kan kanskje være å finne et billigere samleområde hvor de kan gjøre en innsats. Det kan da muligens være et alternativ med frankeringssktempler — filateliens stebarn.

For bra lenge siden — ja, faktisk er det nå flere år siden — hoppet jeg hodestups ut i havet med frankeringssktempler. Det syntes å se ut for at et halvt års tid skulle kunne rekke for å få til en katalog over de første 10.000 nummer. Nå viste det seg ganske snart at oceanet var mye større enn man kunne forestille seg. Etter flere års arbeid er det første optimistiske målet bare nesten halvveis nådd.

Med det materialet som mere eller mindre lå klart for bare å øse av, anså jeg kanskje oppgaven som et venstrehåndsarbeid som kunne gjøres i fristundene. Det viste seg fort at det i høyeste grad var snakk om hel-dagsarbeid, men for en arbeidsledig som raskt nærmer seg pensjonsalderen, er det hyggelig å ha noe «meningsfylt» å holde på med. Men så begynner man å tenke litt over hva som er så meningsfylt med og katalogisere alle

de titusentalls frankeringssktempler som finnes i Norge. Hvor mange slike sktempler som finnes, er det nok ingen som har noe tall på, men en indikasjon er at nye sktempler i dag blir registrert bl.a. i 80.000-serien!

Jeg har forsøkt å rettferdiggjøre arbeidet med at både hjemsted-samlerne og motivsamlerne ville kunne få et hjelpemiddel for å søke etter objekter til sin egen samling. Men hva så ut over dette? Jeg har hatt mulighet til å se noen samlinger som optimistisk ble påbegynt rundt 1930 da disse sktemplene var en nyhet på den filatelistiske arenaen, og det gjaldt å være med fra begynnelsen (akkurat som med Åland og Færøyene i dag). Noen av smalingene er esker og kasser med brev av alle størrelser og formater sirlig ordnet etter nummer. Andre består av deler av konvolutter limt på ark og satt inn i store ringpermer. Begge typene er egentlig like formålsløse — bortsett fra at de har gitt meg et fantastisk godt grunnlag for en registrering.

For de nye rekruttene til hobbyen vår er imidlertid disse mis kjente og forhatte postsktemplene en utmerket innføring i filateliens irrganger. Man kan lage alle typer meningsfylte samlinger utelukkende med frankeringssktempler. Man må bare se helt bort fra en fortløpende nummersamling. Det har ingen mening, og fører ikke til en samling med noen overordnet idè. Hvis man imidlertid

tenker rent «klassisk filatelistisk», så har man den muligheten å kunne dokumentere samtlige typer maskiner som har vært i bruk. Særlig i den første tiden var det mange forskjellige utforminger av sktemplene fra de enkelte maskinleverandørene. Senere er riktignok de enkelte maskinene mere ensartet, men det har vært 10–12 forskjellige leverandørfirmaer i løpet av årene, og mange av dem har hatt flere forskjellige typer maskiner på markedet. (Se fig. A)

Litt mere «dyptpløyende» filateli kan man også bedrive med maskiner som har vært mye og lenge i bruk. De må da i løpet av levetiden ha vært utsatt for endringer av forskjellig art. Et av de mere iøynefallende eksemplene på noe slikt kan man konstatere med stempel nummer 019. Denne maskinen som mange norske stats-institusjoner har brukt til sin post i mange, mange år har gjennomgått flere små og store endringer. Det kan utvilsomt være en oppgave å finne ut hvilke endringer som har vært gjort og når de ble foretatt. (Se fig. B)

Posthistorisk ligger det nært å tenke seg og kunne dokumentere alle de forskjellige portoer som har vært i bruk siden før 1930. Dette spenner i hvert fall fra 5 øre trykksakporto til pakkeporto i dag på 100 kr. kan man forresten ikke lage med ett påtrykk. De fleste moderne maskinene går til 99,99. For 100 kr. må man derfor ty til to

5,01

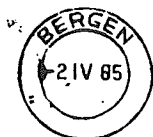
Francotyp

32726

Pitney Bowes

Multi-Value

Francotyp

Multi-Value

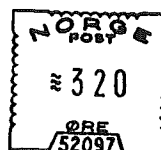
Pitney Bowes

Multi-Value

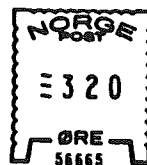
Neopost

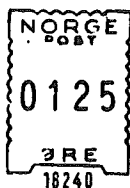
Hasler

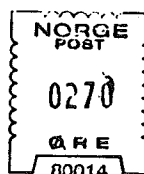
Pitney Bowes

Krag

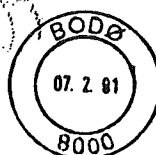
Postalia

30812

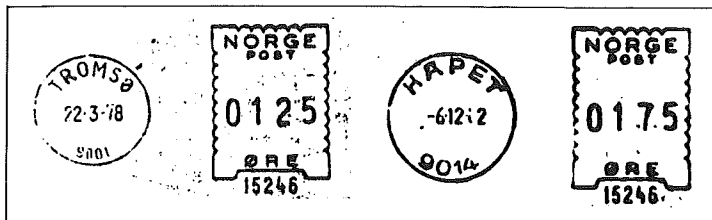

Pitney Bowes

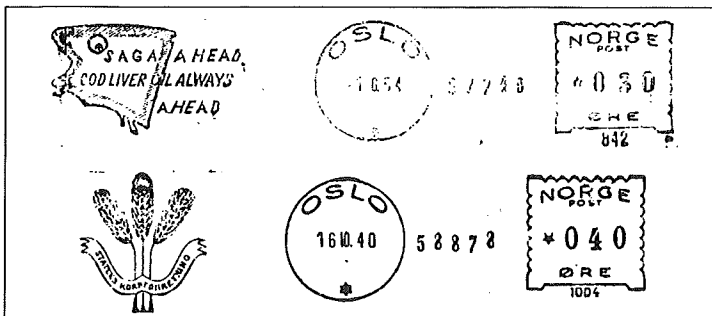

Frama

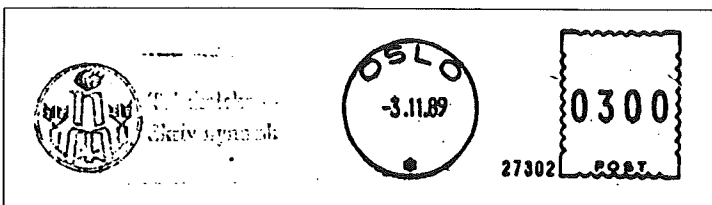

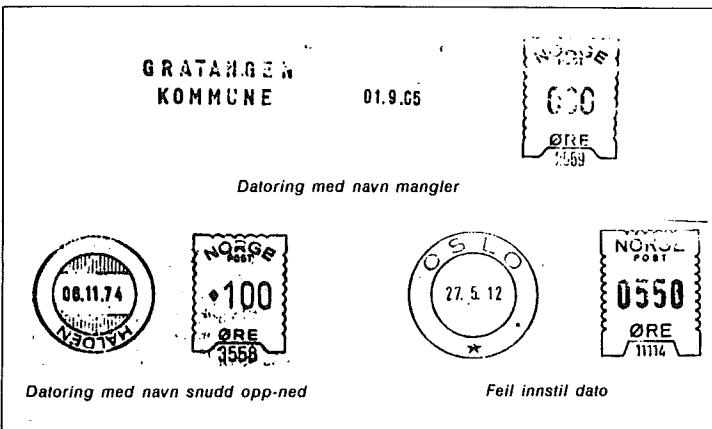
□ Fig. D: Samme stempel med forskjellig postnummer.

□ Fig. E: To tilfeldige reklamer som kan passe i motivsamling.

□ Fig. F: Norge fjernet i verdipåtrykk.

□ Fig. G: Tilfeldige «pussigheter».

ting. Men med de tier av tusen stempler som jeg har sett gjennom i den senere tid, har jeg ikke kunnet unngå å legge merke til en del slike ting. Det mest påfallende stempelet av denne typen er stempelet til Noregs Mållag

hvor NORGE og POST mangler i verdipåtrykket. Slik har det vært i en årrekke, og man kan bli fristet til å anta at det kan være bevisst tilsiktet. (Se fig. F)

Andre pussigheter er at deler av et stempel mangler el-

ler er snudd opp-ned. Årsaken til at deler mangler, kan selvfølgelig ha flere grunner. Når noe er snudd i et stempel, så tyder det på at stempelet har vært tatt fra hverandre – kanskje for reparasjon? En annen pussighet kan være ved stempel med egen farge på reklamdelen og hvor fargebåndet er satt feil inn, slik at verdistempelet og datering har fargen for reklamen, mens reklamen har den røde fargen som skal være på verdi og dato.

Stempler med feil innstilt dato er ikke alltid så lett å dokumentere. Men når et stempel fra egen maskin som må være solgt i 1980-årene viser dato fra året -12, så er feilinnstillingen åpenbar. Men dette er da heller ikke av de mest interessante tingene ved en samling av frankeringsstempler. (Se fig. G)

Frankeringsstemplene har altfor lenge vært vist ut i mørket av den etablerte filatelen. Disse linjene er bare ment som en spore for samlere som ønsker å finne seg et billigere alternativ til opp-lating av nr. 1. Morsomt kan det også være, og samlingen skal jo helst også være morsom å holde på med. I meget stor utstrekning kan man legge grunnlaget for en slik samling ved å rote litt i papirkurven på større kontorer. De gamle stemplene finner man naturligvis ikke i papirkurvne i dag, men jeg skulle ta mye feil hvis ikke mange slike stempler befinner seg i roteeskene til noen av frimerkehandlerne. Det er enda en mulighet for å komme tilbake til de «gode, gamle» dagene hvor man fant brukbare ting til samlingen ved å gå nærmere gjennom materialet med tilsynelatende uinteressant massevarer.

Drevjen – feltpostkontor no. 14

Av Torbjørn Larsson-Fedde

I 1897 ble verneplikten innført også for Nord-Norge, og i årene som fulgte ble militærvesenet organisert i landsdelen. For Mosjøen fikk dette den følgen at stedet nå ble «garnisonsby», et forhold som eksisterte hver sommer fra 1898 til 1913. I disse årene var rekruttskolen for Vefsn og Rana kompanier lagt til Mosjøen og byens nærmeste omegn. Den første sjefen for Vefsn-kompaniet var kaptein, sener major og krigskommissær C. M. N. Havig.

Helt fra starten av hadde det vært klart at ordningen med innkvartering av tropene i Mosjøen, ekserserplass på Vollan og skytebane ved Skotsmyra, var et provisorium. Det var nødvendig å se seg om etter en annen og mer permanent ekserserplass etter hvert som tallet på soldater og enheter øket. Flere alternativer ble undersøkt, men i siste omgang gikk imidlertid de militære sakkyndige inn for å legge ekserserplassen til Blåfjellet i Drevjen. Plasen ligger ved elva av samme navn nord for Mosjøen.

Dette var det beste alternativet for de militæres behov,

og dessuten var det forholdsvis rimelig i innkjøp. I mars 1911 gjorde da også Stortinget vedtak om å kjøpe inn det aktuelle området i Drevjen og bevilget en del av det beløpet som ville medgå. Dette området var på ca. 8000 mål jord-, skog- og fjellområder og omfattet større og mindre deler av fem gårder, med ialt tolv bruk.

Fra 1914 foregikk rekruttskolen for Sør-Hålogaland Infanteriregiment nr. 14 på den nye ekserserplassen i Drevjen, som da var under oppbygging. Her hadde forøvrig regimentsamlingen som avsluttet rekruttskolen, vært holdt alt fra sommeren 1912.

□ Fra ekserserplassen i Drevjen.

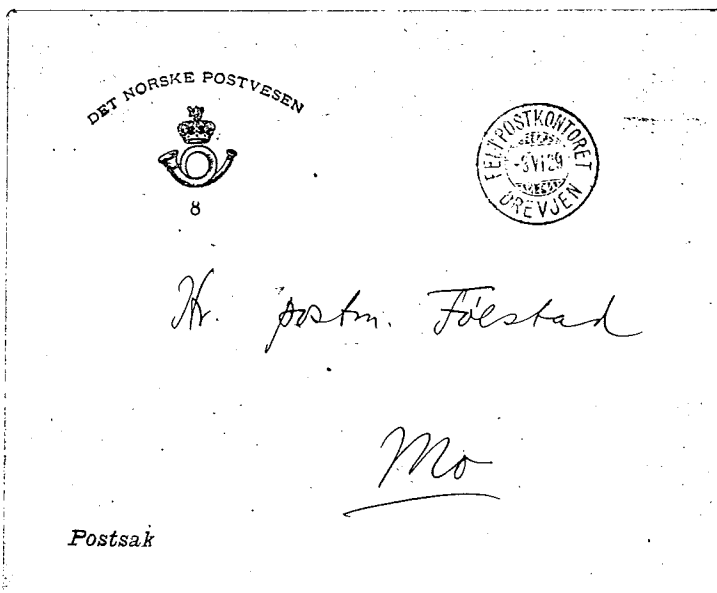
□ *Russiske krigsfanger og nordmenn på Drevjamoen ved frigjøringen i mai 1945.*

I 1915 ble så de første barakene reist på den nye eksererplassen, som da ble bygget opp ved de gamle Blåfjell-gårdene. Flere bygninger fulgte etterhvert, og byggevirksomheten ble avsluttet med to nye mannskapsbaraker i 1920.

Etter at avdelingene var flyttet til Drevjen, satte soldatene rimeligvis ikke lenger så sterkt preg på Mosjøen som de hadde gjort før. Men en hadde fremdeles depot i og ved Mosjøen, så derfor foregikk innrykningen i Mosjøen t.o.m. 1917. Under regimentssamlingene som avsluttet årets våpenøvelser, kunne det være samlet opptil 2500 mann i Drevjen. Når øvelsen var slutt, marsjerte styrken til Mosjøen der innlevering av effektene skjedde. Mens øvelsen foregikk, lå avdelingene i teltleir, og hele området kunne være dekket av telt. Den siste regimentssamlingen ble holdt i 1922.

Etter den tid foregikk det en sterk nedbygging av militærvesenet. Ved sammenbruddet av den tyske motstand i mai 1945, fantes det i Nord-Norge over 30000 allierte eks-krigsfanger som i høy

grad trengte hjelp. I den anledning ble det opprettet en sykeleir for russiske krigsfanger på Drevjamoen. Her fikk de etter forholdene den aller beste pleie før de ble hjemsendt til en heller usik-

□ *Postsak stemplet «Feltpostkontoret Drevjen» 3/6-29.*

ker fremtid. I dag brukes området til repetisjonsøvelser og av Heimevernet.

Mosjøen den 3. juli 1913 under årets våpenøvelse, og under ledelse av postassistent Nils Flornes.

Feltposttjenesten

Feltpostkontor nr. 14 ble opprettet på Drevjen ved Feltpostkontoret var bl.a. i virksomhet som følger:

1913 fra 3/7 til 27/7 ved postassistent Nils Flornes.
 1914 fra 25/6 til 13/9 ved postassistent Anton Alfred Forsgren.
 1915 fra 20/5 til 20/9 ved postekspeditør Adolf Ulriksen.
 1916 fra 20/5 til 18/9 ved postekspeditør Birger Thorud.
 1917 fra 15/5 til 15/9 ved postekspeditør Harald Hundal.
 1918 fra 12/9 til 12/10 ved postekspeditør Oscar J. Wiegels.
 1919 fra 26/5 til 16/7 ved postekspeditør Arnult F. Thyness.
 1920 fra 25/5 til 2/8 ved postekspeditør Lars Brunvold.
 1921 fra 22/5 til 5/8 ved postekspeditør Lars Brunvold.
 1922 fra 22/5 til 4/8 ved postekspeditør Lars Brunvold.
 1923 fra 29/5 til 17/7 ved postekspeditør Lars Brunvold.
 1924 fra 30/5 til 18/7 ved postekspeditør Knut Ø. Andresen.
 1925 fra 2/6 til 21/7 ved postekspeditør Knut Ø. Andresen.
 1926 fra 31/5 til 19/7 ved postekspeditør Trygve Andresen.
 1927 fra 30/5 til 18/7 ved postekspeditør Trygve Andresen.
 1928 fra 4/6 til 23/7 ved postekspeditør Ivar Høyem Johansen.
 1929 fra 3/6 til 22/7 ved postekspeditør Einar B. Eriksen.
 1930 fra 26/5 til 14/7 ved postekspeditør Ivar H. Magnussen.
 1931 fra 27/5 til 15/7 ved postekspeditør Olav Osnes.
 1932 fra 25/5 til 13/7 ved postfullmektig Finn Andersen.
 1933 fra 7/6 til 26/7 ved postekspeditør Peter E. Nebbe.
 1934 fra 25/5 til 25/7 ved postfullmektig Finn Andersen.
 1935 fra 24/5 til 5/8 ved postekspeditør Johs. Hansen.
 1936 fra 19/6 til 31/8 ved postekspeditør Thor Amundsen.
 1937 fra 21/5 til 2/8 ved postfullmektig Olav K. Risdal.
 1938 fra 23/5 til 16/8 ved postekspeditør Egil J. Hanssen.
 1939 fra 12/6 til 11/10 ved postekspeditør Egil J. Hanssen.

☐ Stemples brukt ved Drevjen feltpostkontor.

Fra den 2. juni 1934 ble feltpostkontoret benevnt «Feltpostkontoret Drevja». Det nye stempelet var ferdig gravert den 5/6-1934 og ble utsendt fra Oslo den 12/6-1934. Først den 11/12-1937 ble det gamle stempelet med teksten «Drevjen» returnert til Oslo. Den 11. oktober 1939 ble feltpostkontoret nedlagt og har siden ikke vært i virksomhet.

Kr. Wilhelmsen og Filatelistisk Årbok

I 1983 kom den første Filatelistiske Årbok og redaktør for boken var Kristian Wilhelmsen i Tromsø. Han har siden hvert år hatt redaktøransvaret for Årboken. Like sikkert som markeringen av Frimerkets Dag i første halvdel av oktober hvert år, like sikkert har en ny Årbok vært klar til denne markeringen.

Kristian Wilhelmsen ønsker nå å overlate jobben til andre og yngre krefter, og 1991-utgaven av Årboken blir den siste han har ansvaret for. Trygve Karlsen i Trondheim har sagt ja til å overta redaktøransvaret.

Kristian Wilhelmsen har gjennom Årbø-

kene gjort det mulig for alle frimerkesamlere å bli kjent med artikler fra klubbtidsskrifter utgitt av forbundsklubber. Videre har han fått samlere til å skrive nye artikler som først er blitt trykket i Årbøkene.

Styret i Norsk Filatelistforbund retter en stor takk til Kristian Wilhelmsen for arbeidet med de ni bøkene han har hatt redaktøransvaret for. Han har lagt grunnlaget for en bok vi regner med vil fortsette å komme til Frimerkets Dag utover i nittiårene.

Erling Aune
visepresident

NUFT

NORSK UNGDOMSFILATELISTISK TIDSSKRIFT

Redaktør Inge Johansen

● Desember 1991

Kommentaren:

Så har Norsk Frimerkeungdom holdt sitt første forbundsmøte. Dette foregikk i Stavanger, og det var store forventninger til gjennomføringen av møtet. Mange nye saker, og et nytt styresett. Hva ville dette bringe? Vi har gjengitt en del saker på blåsidene denne gangen, slik at dere vet hvem som er hvem, og hvilke saker som var oppe. Et helt nytt styre ble valgt til å styre skuta i de neste to år, og med den planen styret skal administrere etter, forventes et godt og solid styresett. Det kunne kanskje vært flere medlemmer til stede, men det er ikke så enkelt: Lange reiser og overnattinger koster penger. Men for ettertiden er det viktig at klubbene avsetter midler til representasjon på forbundsmøtene i frimerkeungdommen. Dette er med på å legge til rette en videre drift av vårt filatelistske arbeide, for noen må jo komme etter og føre arven videre. Jeg har inntrykk av at svært mange klubber ser litt for lett på ungdomsarbeidet, og skoleingen av de som skal delta. Alt i alt var det et godt møte med mange viktige avgjørelser, og det er å ønske det nye styret lykke til. Jeg føler at alt er i beste hender.

I.J.

God Jul! Godt Nytt År!

Adresser:

NFU

Postboks 875
Sentrum
0104 OSLO 1

NUFT

Inge Johansen
Solborgveien 8
1500 MOSS

Hva skjedde i Stavanger

Mye spennende i ideer og tanker ble lansert i Stavanger under det første forbundsmøtet til Norsk Frimerkeungdom. Under åpningen ønsket formannen Einar Gjærum vel møtt til de 27 som var til stede. Forbunds-presidenten i N.F., Ingolf Kapelrud, gjestet også møtet. Det var 17 stemmeberettigede til stede. Gjærum synes det var hyggelig at så mange klubber hadde tatt seg anledning til å møte. Tross alt er det ungdommen som skal føre filateliene videre. Han takket også de avtroppende styremedlemmene, Gunnar Loshamn, Arne Rønning og Bjørn Bendiktsen for den innsatsen de hadde gjort for NFU.

Gjærum leste opp en hilsen fra Gunnar Loshamn. Det ble også tatt opp en del spørsmål rundt NF's landsmøte på Øyer, hvor det til dels kom fram en del kritikk over hvordan NFU driver. Dette ble tilbakevist, da NFUs plan for driften gjorde sitt til at slik opplegget er nå blir alle tatt vel vare på.

Kursvirksomheten i NFU vil fortsette da dette har gitt ungdommen mye, noe utviklingen på utstillingssektoren viser. På kort tid er antallet utstillere doblet. Einar Gjærum slo fast at kunnskap skader ingen, og at styret nå vil prioritere medlemmer og klubbvirksomhet. Det skal satses på flere medlemmer til klubbene, og det gledelige er at det pr. i dag er registrert 1697 totalt i Norsk Frimerkeungdom. Det blir lagt opp til at alle skal føle at det er nyttig å være med.

Viktig melding

Verve- og aktivetskampanjen 1991 er forlenget ut året. Innsendelsesfristen er satt til 31.12.91. Stå på og gjør en innsats for klubben din og NFU.

I.J.

Styrets beretning

Mye var skjedd i siste periode. Både tenåringsgruppen og skoleutvalget har lagt ned et godt grunnarbeide for videre vekst og utvikling for medlemmene i NFU. Dessverre var det litt lunken deltagelse når det gjelder monteringskonkurransen. Man håper dette tar seg opp. I spørrekonkurransen er det også alt for dårlig deltagelse. Her burde det ha vært sterk og god konkurranse klubbene i mellom. Ellers har det vært god deltagelse på utstillinger i inn- og utland. Samarbeidet med postverket og Norsk Filatelistforbund har vært bra.

Valg

Einar Gjærum sto fortsatt til valg som formann, og han ble enstemmig valgt. Einar gjort en god jobb så langt, og det er bra med en slik ressurs til å dra toget videre. Med seg i styret fikk han Niels Henrik Jensen, Tor Arne Hillestad, Ole Georg Nordli og Tom Kristoffersen. Som vararepresentanter ble valgt Torbjørn Bergo, Yngve Lundblad, Kristian Aune og Kristian Vogt. Samtidig ble den nye organisasjonsformen tatt for seg, slik at hvert styremedlem har et spesielt ansvar for en virksomhet. Dette kan virke fornuftig slik at NFU kan fungere bra på hele sitt store ansvarsområde.

Handlingsplan

Det var en ambisiøs handlingsplan som ble lagt fram til godkjenning. Dette tyder godt. Formålspapirgrafen blir å samle og støtte all filatelistisk ungdomsvirksomhet og dermed bidra til meningsfylt fritidssysel for ungdom. Det vil bli arbeidet med å organisere frimerkesamlere på steder hvor det ikke finnes muligheter til klubbvirksomhet. Arbeidet med å øke medlemstallet fortsetter for fullt, og det

Det nye styret. Bak fra v.: Einar Gjærum, Kristian Vogt, Tom Kristoffersen, Ole Georg Nordli. Foran fra v.: Thor Arne Hillestad, Torbjørn Bergo, Yngve Lundblad, Kristian Aune. Niels Henrik Jensen var ikke til stede.

Eivind Evensen blir overrakt blomst og medalje for innsatsen han har gjort for NFU.

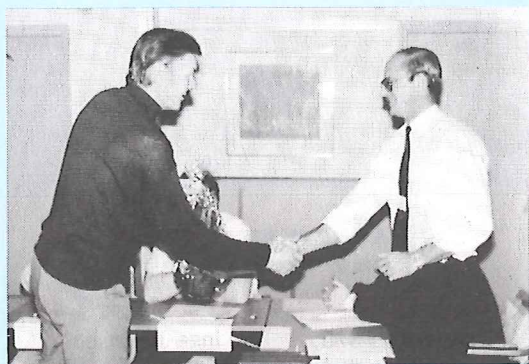
vil bli arbeidet aktivt med både spørrekonkurransen, monteringskonkurransen og monteringskurs. Distriktskontaktene vil fortsatt være en viktig del av NFU og ha sine primære oppgaver i det distriktet de hører hjemme. Det vil bli holdt nasjonal ungdomsutstilling i Sandnes i okt./nov. 92. Videre legges det til rette for ungdomsutstillinger annethvert år på det nasjonale plan. Ellers kan handlingsplanen fortelle at det satses stort på informasjon og opplysninger.

I. J.

Hilsen fra NF

Forbundsprezident Ingolf Kapelrud gjestet NFU's første forbundsmøte, og ga uttrykk for at det er et godt team som arbeider. Han ga uttrykk for at det er formuflig med et opplegg som tar sikte på å avlaste og fordele viktige oppgaver, og derigjennom være effektive. Kapelrud ga også uttrykk for et positivt tall med nesten 1700 registrerte medlemmer. Han så fram mot det å arbeide i fellesskap, og så fram mot at NFU la opp til dette, og med dette være et team. Til slutt ønsket han NFU lykke til med arbeidet fremover.

I. J.

Ingolf Kapelrud overrekkes blomster av Einar Gjærum.

Å samle motiv

Eivind Evensen gjestet forbundsmøtet og holdt et interessant og nyttig kåsei om det å samle motiv. Han tok for seg hvordan en ungdom burde samle, og at det ikke alltid var så enkelt for de unge. Han påpekte at her må ungdomslederne ha et ansvar i å informere ungdommen og rettlede de best mulig. Eivind klarer alltid å gjøre bra saker ut av det han har påtatt seg, og også denne gang. Det som han påpekte som noe av det viktigste når en motivsamling skal bygges opp, er dette med å gjøre en god plan. Dette med planen er alfa og omega, og det sier seg selv at når ungdom skal konstruere en slik, kan det by på problemer. Husk også at oppbyggingen skal være i system og en naturlig utvikling av temaet. På tampen nevner vi at boka «Motivsamlere» av Eivind Evensen er å anbefale for den som er interessert i motiv.

I. J.

Konstituering

I dette møtet ble foruten formann Einar Gjærum, Niels Henrik Jensen valgt til nestformann, Thor Arne Hillestad kasserer, Tom Kristoffersen sekretør, og Ole Georg Nordli styremedlem.

Norwex

Ved tildeling av midler fra Norwexfondet ble det tildelt kr. 1500,- til NUFT og kr. 8000,- til NFU's eget blad Taggen. Vi takker så hjertelig for tildelingen.

Formannens tanker

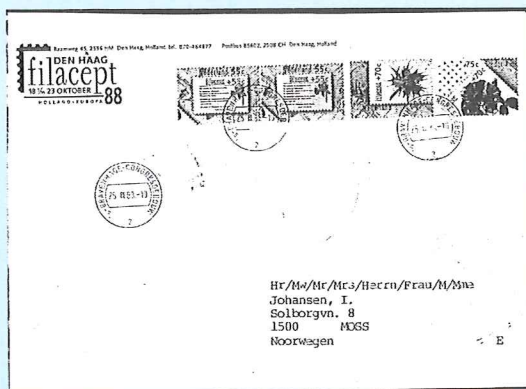
Ved spørsmål til Einar Gjærum om hva han mente om møtet, ga han uttrykk for at han var glad for det fremmøte som var. Han håper at det gir en videre spore slik at det blir enda flere på neste forbundsmøte i 1993. Han håpet at NFU nå kan bli tatt mer alvorlig da det nå var fremlagt en liste med så mange som 1700 ungdomssamlere. Han så også fram mot å få til en ordning som kunne hjelpe ungdommer som ikke hadde noen klubb å oppsøke. Det ville bli en spennende tid, i og med at det nå er en ny organisasjonsform og at kreftene settes inn på klubber og medlemmer. Det blir også søkt Familie og Forbrukerdepartementet om stønadsrettiggelse til NFU. Alt i alt meget fornøyd med sitt første forbundsmøte.

I. J.

Vær sikker

Når vi ser på brevet fra Filacept, er vi igrunnen enig om at man skal være sikker på at adressatens tittel er riktig. At en ikke tar noen sjanse her har vi en bekreftelse på.

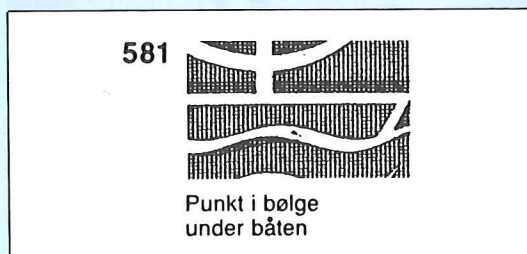
I. J.

Månedens Variant

Vi har valgt NK 581 denne gang, og varianten heter «punkt i bølge under båten». Frimerket er utgitt i anledning Europafrimerker, den 6. utgivelsen.

NK

Valgkomiteens medlemmer er fornøyd over resultatet av en godt gjennomført jobb. Til v. Magne Hadeland og Tormod Severinsen.

Jule-skikker

Det nærmer seg jula og noen utgivelser er det også i denne forbindelse. Morsomt er det med den norske utgivelsen av julebukkene. God gammel norsk tradisjon. I tillegg skal vi ta med den svenske utgivelsen som viser; fra oppe til v. Mons og Mari feirer Lucia, Petter og Lottas jul, Katten Findus og Lille Anna på julaftens morgen. Stempel er det også fra Norge: Julenissen, og dette får du i Nissedal. Stemplet har vært i bruk fra 1.12.

I. J.

Motiv-samlere

Er du medlem i motiv-foreningen? Vet du at det er full anledning til å bli det for en rimelig penge? Er du ungdomssamler, koster det deg ikke fem øre, og du får masse informasjon igjen. Bl.a. et medlemsblad og medlemsoversikt hvor du kan finne likestilte samlere. Det er også medlemsauksjoner der det er litt av hvert å finne til en rimelig penge. Er du interessert skriv til: Landsforeningen for norske motivsamlere, postboks 49, 5032 Minde.

I. J.

motiv ~ SAMLEREN

Nr. 2 91

Juni 1991

2. årgang

MEDLEMSBLAD FOR LANDSFORENINGEN
FOR NORSKE MOTIVSAMLERE

JUBILEUMSUTGAVE

Tanker

Så drar dette året mot sin slutt. Du verden hvor fort tiden går. Det har vært et godt år for ikke å snakke om de utfordringene som har vært. Det er alltid noen tanker som kommer. Hvordan har den enkelte samler utviklet seg. Har vedkommende fått den hjelpen som trengs, eller har året vært fullt av frustrasjon. Under alle omstendigheter håper jeg at man gjør sitt for å få den hjelpen som behøves. Det er også viktig for ungdom å skaffe seg kunnskap. Ønsk deg håndbøker til jul, og jeg vil også anbefale å ønske deg et abonnement av NFT, dersom du ikke har det. Da slipper du å låne, og har kunnskapene i din egen bokhylle.

Hva 1992 bringer, er det for tidlig å si noe om, men jeg håper at NFU får en god start i sin nye form, at det blir mange flere medlemmer, og at det blir mer debatt om ungdom og småsamlers ønsker og behov.

Jeg vil også rette en stor takk til Erling Sjong for hans arbeide for meg. Han gjør en stor jobb for å få sidene ferdig, og at dere skal få et leseverdig tilbud. Det er alltid en stor jobb å montere og få det tiltalende. Takk skal du ha Erling. Jeg takker for i år og ser fram med iver til 1992.

Inge Johansen

Den ideelle BOKS til pergamentkonvolutter

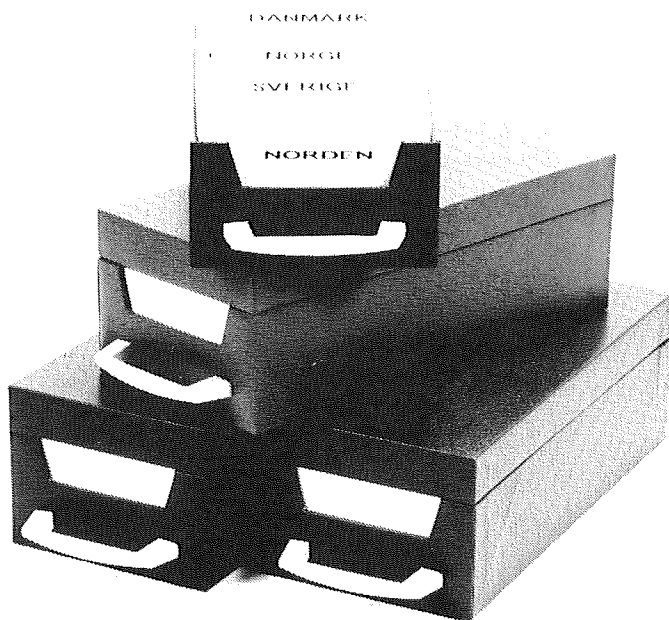
Kraftig eske,
belagt med
pvc folie.

Fargene:
rød - blå - grønn
brun - sort.

Solid håndtak.

Rute til
innholds-
fortegnelse.

Plass til
ca. 1000
pergament-
konvolutter.
Format
75x115 mm.

Kr. 95.-

Best. nr. D 1611

SKILLEPLATER

i pvc. - 6 stk. pakning **Kr. 45.-**

Best. nr. D 1617

PERGAMENTKONVOLUTTER

100 stk. - 75x115 mm **Kr. 35.-**

Best. nr. D 1615

1000 stk. - 75x115 mm **Kr. 325.-**

Best. nr. D 1616

***Din vanlige frimerkehandler
fører LINDNER***

LINDNER

Gl. Randersvej 28
Postboks 4 · DK-8450 Hammel
Telefon 0 95 45 86 96 36 99
Telefax 0 95 45 86 96 52 45

Det norske postverkets perforeringsmaskin fra 1863

Av Jørgen Sjønnung

I Nordisk F.T. 1960 side 6-11 og 56-58 har Arne Tørud offentliggjort resultatet av sine tekniske undersøkelser av de eksisterende deler av den perforeringsmaskinen som det norske postverket anskaffet i 1863 - og som befinner seg ved Postmuseet i Oslo.

Formålet med denne artikkelen er, med utgangspunkt i den nevnte artikkelen, å oppsummere og om mulig utdype den historisk-tekniske kunnskap om denne perforeringsmaskinen.

Foreliggende litteratur og kildemateriale

Om anskaffelsen av denne maskinen opplyser Justus Andersen og Henrik Dethloff på side 80 i Nordisk F.T. 1914 at Marine- og Postdepartementet gjennom telegrafinspektør J. Collett - som oppholdt seg i London på vegne av Telegrafvesenet - foretok bestilling av «en maskine inden 2 måneder fra bestilningsdagen» hos ingeniørene David Napier & Sons, London. «Maskinen, der bliver at drive med håndkraft, skal forarbejdes efter samme princip som de maskiner, der af de nævnte herrer forarbejdes til gennemhugning af de britiske postfrimærker». Kontrakten med David Napier & Sons ble underskrevet den 23. april 1863, og maski-

nen kostet med frakt etc. 362 pund.

Wilh. Hiorth opplyser i Nordisk F.T. 1898, side 114, at under trykningen i terminen 1893/94 gjorde perforeringsmaskinen, som hadde vært i bruk siden den ble anskaffet i 1863, et mindre tilfredsstillende arbeid og måtte delvis repareres. Justus Andersen og Henrik Dethloff, som følger opp saken i Nordisk F.T. 1914, side 209-210, opplyser at »i denne periode er perforeringsmaskinen blitt reparert, øiensynlig allerede våren 1893; det nye standseapparat, som blev levert av instrumentmaker Nordby (Kristiania) perforerte 13 1/2 :12 1/2 i motsætning til det tidligere 14 1/2 :13 1/2. Apparatet synes først at være blitt anvendt i begynnelsen av juli 1893. herpå tyder, at der eksisterer mosgrønne 5 øres merker i den gamle type (NK 52 IV) med den nye tagning og likeledes 3 øres merker i den nye type (NK 56). ... Efter hvad disponenten (Johan Christen) Thorvaldsen, meddeler, viste det nye apparat sig ikke hensiktsmessig, idet nålene i stor utstrækning ble brukket, hvorfor det blev tilbakesendt instrumentmakeren til utbedring. Til perforering av de merker, som trykkeriet leverte i tidsrummet fra 9. april til 29. august 1893 (3, 10 og 20 øres, NK 56-58) måtte derfor det gamle standseapparat, som tagget 14 1/2 :13 1/2 atter anvendes. På dette tids-

punkt var reparationen av det standseapparat tilendebragt, og dette blev da benyttet til perforering av følgende levertinger i 5 øre (NK 61 I) levert fra trykkeriet i tiden 16. til 21. desember 1893 og 50 øre (NK 64) levert 20. mai 1894 (1. leveranse). Det blev benyttet helt til høsten 1897, da der fra England anskaffedes et helt nyt apparat som igjen perforerede 14 1/2 :13 1/2.»

Justus Andersen og Gunnar Kjos har senere i Nordisk F.T. 1921, side 194, korrigert sine antagelser om perforeringen i perioden 1893-1898, hvor det bl.a. anføres at »det nøiaktige tidspunkt for, når man begyndte at anvende tagningen 13 1/2 :12 1/2 lar sig desværre ikke bestemme ved studie af de officielle akter, som herom savner oplysninger - men der er omstændigheder tilstede, som gjør, at vi mener den forsøksvis har været benyttet i juli 1893. Allerede tidligere må perforeringsmaskinen ha været underkastet reparation - idet 5 øresmærker i 20 mm typen kjendes i tagningen 13 1/2 :12 1/2 i flere eksemplarer. Alle disse er avstempet i april 1893 (fra 15. til 24.) og må tilhøre trykningen senhøsten 1892. Det må kun være en forsvinnende liten del av oplaget, som er perforert på denne måte, idet hovedmassen av 5 øresmerket i denne «mosgrønne» nuance er tagget 14 1/2 :13 1/2. ... Nu

kjender man noen ganske få eksemplarer av 3 øresmerker (NK 56) i denne type tagget 13 1/2 :12 1/2, avstemplet 30.IX.93, medens hovedmassen er tagget 14 1/2 :13 1/2. Vi antar derfor, at perforeringsmaskinen er prøvet på ganske litet parti (juli måned) og ikke befundet tilfredsstillende, den gamle er derfor igjen tat i bruk (august måned) og har været

anvendt helt indtil december 1893, da den nye gjennom utbedring er blitt bragt i orden».

Wilh. Hiorth, som våren 1895 - umiddelbart før boktrykker Chr. H. Knudsen overtok trykke-entreprisen - besøkte Centraltrykkeriet, opplyser i Nordisk F.T. 1896, side 34, følgende om sitt møte med perforeringsmaskinen og bruken av denne:

Denne sidste Del af Frimærkets Fremstilling foregaar i det saakaldte Perforeringslokale (et større Værelse med Axel-ledninger under Taget og en Maskine midt paa Gulvet). Perforeringsmaskinen er temmelig kompliceret, og jeg tør ikke engang forsøge paa uden Tegninger at beskrive den her. Principet er imidlertid, at Frimærkearkene, 6 til 8 paa hverandre, efter de saakaldte Punktérhuller*) lægges ind i en Jernramme og skyves ind under et kamlignende Apparat, hvis enkelte Tænder, Perforeringsnaalerne, naar Apparatet sænkes, stikker ind i tilsvarende Huller i en under Arkene anbragt Metalskive. Herved hugges der, for hver Gang Apparatet sænkes, en Række Huller, og idet Frimærkearket bevæger sig fremover, gjentager dette sig 10 Gange eller saa mange Gange, som der er Rækker af Frimærker i Arket. Maskinen arbeider temmelig hurtig og, da som sagt Arkene anbringes 6 till 8 dobbelt under den, vilde den kunne gjøre færdig 2 til 3.000 i Timen, om den fik arbejde uafbrudt. Dette lader sig imidlertid ikke gjøre, og der bliver hver Gang en liden Stands, medens en ny Arkbunke anbringes paa sin Plads; gennemsnitlig perforeres 500 Ark i Timen.

*) Punktérhuller er smaa Huller i Kanten af hvert Ark, som oprindelig er stukne ved Frimærkearkets Anbringelse i Bogtrykkerpressen. De tjener siden til Retledning, hvis Arket igjen skal i Pressen (ved Dobbelttryk) og ved dets Anbringelse i Perforeringsmaskinen.

I boktrykker Chr. H. Knudsens skriv av 25. mars 1896 til Poststyrelsen (j.nr. 2422/1895F) omtales det bl.a. en perforeringsmaskin med medfølgende brukbart nålestykke med perforering 13 1/2 :12 1/2 og et bord som han året før hadde hentet hos Centraltrykkeriet. Om dette sier han at bordet til perforeringsmaskinen var i temmelig miserabel tilstand og at han av den grunn har fått laget et nytt. Til bordet fulgte det med tre rammer, som alle var brukbare. Videre opplyser Chr. H. Knudsen at han etter avhenting hos Centraltrykkeriet bl.a. har mottatt det øvrige tilbehør til perforeringsmaskinen:

1 stativ med to sammenhengende bokke,

1 svinghjul, hvorpå en fastsiddende friktions-remskive for håndkraft, der dog mangler tilhørende lagre med skruer og svejre,

1 remskive for dampkraft, samt

1 nålestykke perforering 14 1/2 :13 1/2, hvor dog nåleholderpladen er knækket i flere dele og metalpladen på nålevandringen er sprukken.

Instruksjonsboken kunne man derimot ikke frem-skatte.

Med et brev av 28. oktober 1897 (j.nr. 2456/1897F) søker boktrykker Chr. H. Knudsen - som gjennom mange år var aktiv i norsk arbeiderbevegelse og Arbeiderpartiet - imidlertid Poststyrelsen om tillatelse til for fremtiden å kunne benytte nålestykke perforering 14 1/2 :13 1/2, og må i samme anledning gå til bekjennelse, idet han anfører følgende:

«Foranlediget ved, at det var blitt særdeles vanskelig at tilfredsstille de stigende fordringer til ren og nøiaktig perforering af postfrimærkerne og portomærkerne

med den staten tilhørende perforeringsmaskine i dens nuværende stand, henvendte undertegnede sig til den fabrikk i London, som i sin tid hadde leveret perforeringsmaskinen og bestilte dér et helt nyt nålestykke, nemlig ny messing understel belagt med stålplade, begge for nålevandringen, tilligemed nyt nålestykke af stål.

Undertegnede lod arbejdet udføre hos D. Napier & Sønner i London, den fabrikk som oprindelig hadde forfærdiget maskinen, for at være sikker på at få vedkommende maskindele nøjagtig udført og indpasset så det kom i overensstemmelse med maskinens stilling og bevægelse forøvrigt.

Det blev også, for at sikre nøjagtig lighed med det hidtil brugte nålestykke, medsendt til fabriken et mønster af nålenes stilling og antal med pålæg om, at nålestykket måtte gjøres med samme stilling og antal nålehuller.

Nu da det hele er modtaget fra fabriken, viser det sig imidlertid, at vedkommende maskindele er gjort nøjagtig som de oprindelig har været på maskinen, nemlig med et nålehul mere på hver kant for hvert frimærke. ... Ligeledes er nålehullerne en ubetydelighet mindre end de senest brugte, således at de hidtil brugte nåle går for trangt i hullerne; dette kan imidlertid med lethed rettes.

Med hensyn til nålehullernes stilling og antal er det derimot umuligt at gjøre forandring i det modtagne nålestykke. Vistnok kan ved-

kommende maskindele sendes tilbage til fabriken med forlangende at arbejdet gjøres om igjen; men da det er et nokså kostbart arbejde må jeg vel - tiltrods for fremsendt mønster ved arbeidets bestilling - være forberedt på protest fra fabrikkens side og vilde derfor ikke gjøre dette skridt førend jeg hadde hørt den ærede Poststyrelsens udtalelse om, hvorvidt det oprindelige mønster for nålehullernes stilling og antal vilde bli antat som brugeligt herefter.»

Den 3. november 1897 ga Poststyrelsen det samtykke man hadde søkt om. Konseptet, som før det ble sendt har vært forelagt berørte ansatte i Poststyrelsen, er påført forskjellige bemerkninger:

«Ved anstiftet undersøgelse viser det sig, at det nålestykke, der påtænkes anvendt, svarer til det, der fra først er anvendt»

S. Thornson Dahl

Hvorfor blev det spørgsmål ikke forinden forelagt?

Sign D (=departementet)

Skjet uden at Poststyrelsen derover er spurgt.

S. Thornson Dahl

Men er der godtaget frimærker med anden perforering?

Sign Th. Heyerdahl

Nej.

S. Thornson dahl

Som det fremgår av Nordisk F. T. f.eks. 1910 side 110, 1913 side 138-139 og 1914 side 235, ble det tatt i bruk en ny perforeringsmaskin i februar

1910, hvorefter den perforeringsmaskinen som ble anskaffet i 1863 - som ifølge ovenstående var statens eiendom - ble demontert og lagret av boktrykker Chr. H. Knudsen.

Restene av perforeringsmaskinen fra 1863 - det vil si de to nålestykkene,- det som ble fremstilt i Kristiania med perforering 13 1/2 :12 1/2 med håndverkerstempel «X.2=92N» og det som ble levert i 1897 med perforering 14 1/2 :13 1/2, befinner seg idag ved Postmuseet i Oslo, hvor de er undersøkt av Arne Tørud. Det nålestykke med perforering 14 1/2 :13 1/2 som fulgte med ved anskaffelsen i 1863 - og som ved overleveringen fra Centraltrykkeriet til boktrykker Chr. H. Knudsen var så defekt at det var ubrukelig - er sannsynligvis blitt kassert av sistnevnte.

Spesielt om perioden medio oktober 1892 til medio november 1893

Såfremt instrumentmaker Nordbys inngraving av «håndverkerstempelet .X.2=92.N.» (N=Nordby) i nålestykket med 13 1/2 :12 1/2 legges til grunn, får man den tidligste dato for når det ble tatt i bruk, nemlig den 2. oktober 1892.

Observasjoner av frimerker og portomerker med perforering 13 1/2 :12 1/2 i denne perioden, er bare konstatert på Centraltrykkeriets 20 mm-utgave av 5 øres (NK 52 IV), 3 øres (NK 51 IV) samt på antikva 3 øres (NK 56) frimerker. Så vidt vites er observasjonene som følger:

NR.	Trykning/perforering	Avstempling
«20 mm»		
NK 52 IV (5 øre)	8/10-21/10 1892	Kristiania 15/4 til mai 1893
NK 51 IV (3 øre)	2/12-9/12 1892	Bergen november 1893
Antikva		
NK 56 (3 øre)	21/7 - 9/8 1893	Drammen m.fl. 14/8-30/9 1893

Det er her snakk om usedvanlig få kjente eksemplarer, hvorav antikva 3 øres frimerkene kjennes i ca. 25 eksemplarer (vm. I i stillingene 1, 2 og 3), til tross for at det er gått ca. 100 år siden disse perforeringene fant sted. Så vidt vites er det ikke funnet ustemplede merker.

Såfremt dette antall frimerker skulle være tilvirket på lovlig vis, betyr det at det norsk-fremstilte nålestykket med perforering 13:12 skulle være levert til Centraltrykkeriet og returnert for utbedring hos instrumentmaker Nordby flere ganger i perioden primo oktober 1892 til medio november 1893, før nålestykket omsider på normalt vis kunne brukes til fremstilling av Centraltryk-

keriets 20 øre (NK 58, 3. leveranse) og senere utgaver til 1897.

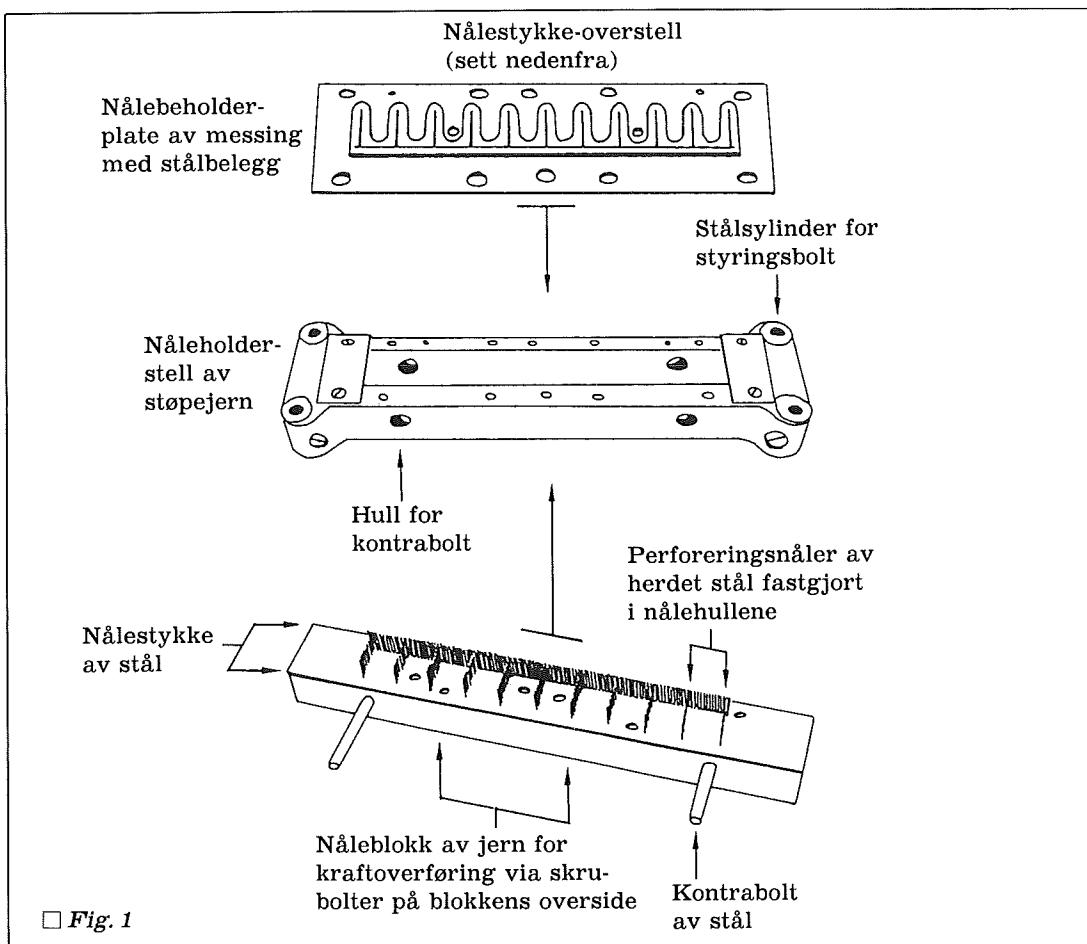
«Nålestykkets vandring» i denne perioden kan anskueliggjøres slik:

NR.	Nordby	Centraltrykkeriet
Nålestykke	2.10. 1892 -----*	
NK 52 IV	?-----	1/10-21/10 1892
	?-----	?
NK 51 IV	*-----	2/11-9/11 1892
	Åtte måneder-----*	
NK 56	*-----	21/7-9/8 1893
	Tre måneder-----*	
NK 58, 3. leveranse		21/11-13/12 1893
NK 61 I og senere		

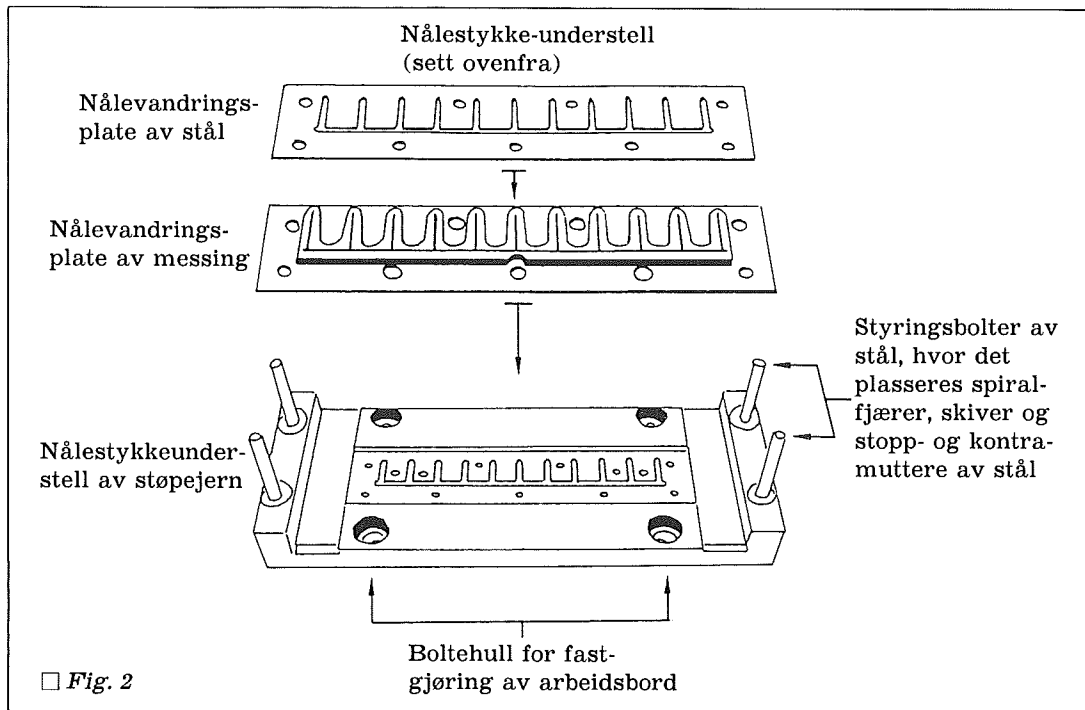
Perforering, spesielt av Centraltrykkeriets frimerker og portomerker

Som påpekt av Arne Tørud i Nordisk F.T. 1960 side 10, består selve nålestykket av en stålplate med nærmere angitt antall hull, som de ca.

to cm. lange utskiftbare perforeringsnålene gjøres fast i. Nålestykket, som illustrert i Fig. 1 og Fig. 2, kan monteres av fra nålestykkestellet, som består av henholdsvis et overstell og et understell.

□ Fig. 1

På fig. 3 er det forsøkt illustrert perforering 14 1/2:13 1/2, slik som det nålestykket som fulgte perforeringsmaskinen, perforerte dels i tiden etter anskaffelsen i 1863, dels i Centraltrykkeriets fem trykningsperioder 1892/93.

På Fig. 4 er det forsøkt illustrert perforering 13 1/2:12 1/2 slik som det nålestykket som ble laget av instrumentmaker Nordby måtte forventes å perforere i tiden etter anskaffelsen - og slik som nålestykket rent faktisk omtrentlig perforerte i perioden 1893/97, da det var i regelmessig bruk.

Filatelister som beskjeftiger seg med tradisjonell spesial-filатели, har gjennom de siste årtier arbeidet med å sette opp såkalte «perforeringsnøkler», som i all enkelthet går ut på å bestemme nålenes innbyrdes stilling i et slitt og metalltrett nålestykke, slik at man ved hjelp av disse om mulig kan bestemme de enkelte frimerkenes plassering i arkets verti-

kalrekke 1-10, noe som kan brukes ved frimerkenes posisjonsbestemmelse.

Om sitt syn på bruken av «perforeringsnøkler» på Centraltrykkeriets frimerker har S. Wigand Hansen på side 18 i Norsk F.T. 1986 anført følgende:

«Det finnes ingen perforeringsnøkler som dekker samtlige fintaggede merker i 20 mm utgaven.

Det må antas at det muligens har vært anvendt flere forskjellige taggingskammer, likesom reparasjon av kammene kan ha endret disse karakterer. Hertil kommer også at det finnes ark som ved taggingen har fått nederste merkerekke tagget først. Det vil si at arket er dreiet 180 grader og deretter innført i taggingsmaskinen. Dette medfører at merker som normalt er plassert i nederste merkerekke herved under taggingen plasseres i annen merkerekke og får nederste del av merket tagget først.

Disse forhold utelukker imidlertid ikke, at det innenfor et bestemt opplag - innenfor en bestemt periode - kan være karakteristisk variasjon i taggingen, som kan plassere merker fra dette opplag/periode innenfor bestemte loddrette rekker i arket.

Forsåvidt angår de fintaggede merkene (antikvautgaven) gjelder hva som er anført ovenfor om 20 mm utgavens fintaggede merker.

Hva angår de grovtaggede merkene, synes det for disse å være benyttet samme taggingskam i hele perioden. Såvel den vannrette som den loddrette perforering synes å være så karakteristisk, at de enkelte merker kan henføres til bestemte loddrette merkerrekker.»

Om 20 mm 5 øres (NK 52 IV), 3 øres (NK 51 IV) samt antikva 3 øres (NK 56) frimerkene, tilføyer S. Wigand Hansen følgende:

«Den taggingskam som er benyttet til ovennevnte mer-

ker er ikke omfattet av det her anførte, idet det tilsynelatende er benyttet en annen taggingskam til disse merker.»

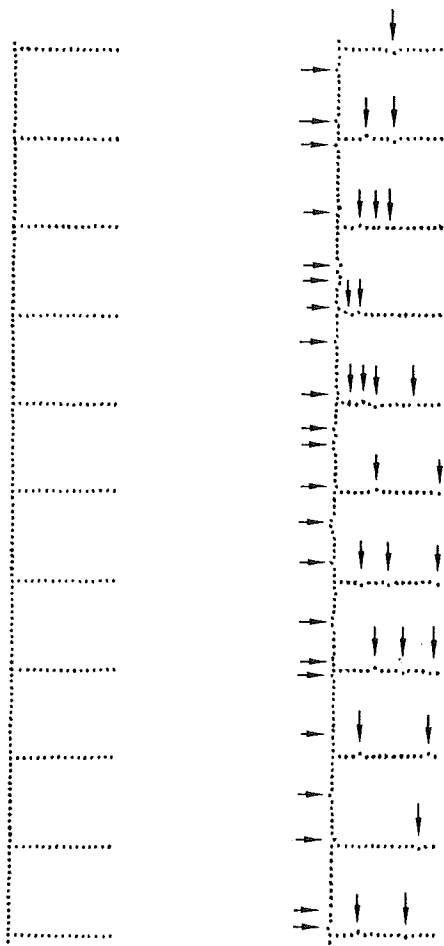
Jeg må være enig med S. Wigand Hansen i at det kan være god grunn til å utvise forsiktighet ved fremstilling og benyttelse av perforeringsnøkler. Allerede fordi utskifting og tilretting av nåler i nålestykket - av filatelister kalt «taggingskammen» - som følge av slitasje eller brudd selvsagt medfører variasjoner i perforeringen, må

posisjonsbestemmelse i frimerkearkenes vertikalrekker naturlig nok være forbundet med relativ stor usikkerhet forårsaket av individuelle avvik som gradvis blir mer markante som følge av nedsliting og ikke minst «metaltretthet».

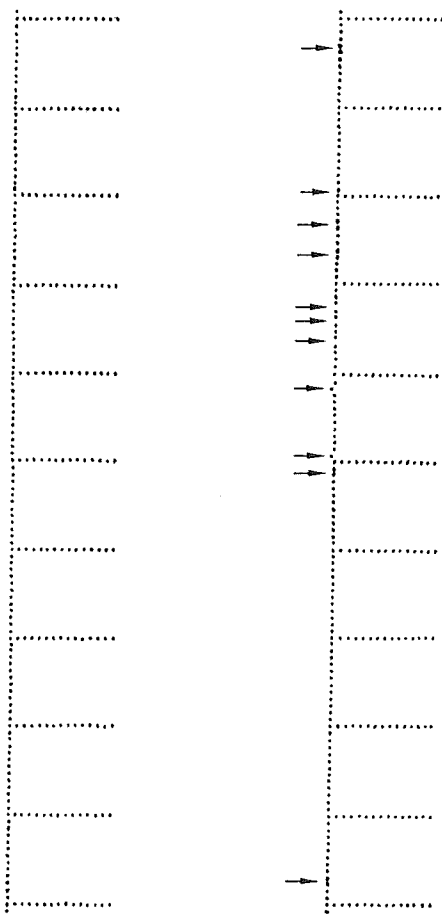
Hva angår S. Wigand Hansens bemerkninger om perforeringen 13 $\frac{1}{2}$: 12 $\frac{1}{2}$ av de meget sjeldne 20 mm 5 øres (NK 52 IV), 3 øres (NK 51 IV) samt antikva 3 øres (NK 56) frimerkene, går jeg ut fra at denne arikkels dokumenta-

sjon også teknisk stemmer overens med senere observasjoner av disse frimerkene.

«OMVENDT PERFORERING» er et begrep som jeg ikke husker å ha støtt på tidligere, men da det ifølge S. Wigand Hansen er påvist ark som har fått perforert «nederste merkerekke» først etter å være innført dreiet 180 grader i perforeringsmaskinen, kan det være god grunn til å anvende dette begrepet. Perforeringsnøkkelens må derfor vendes 180 grader og kan etter omnummerering

□ Fig. 3. Perforering utført av nålestykke (1863) 14 $\frac{1}{2}$: 13 $\frac{1}{2}$ fra David Napier & Sons, London. Se tekst.

□ Fig. 4. Perforering utført av nålestykke (1892) 13 $\frac{1}{2}$: 12 $\frac{1}{2}$ fra instrumentmaker Nordby, Kristiania. Se tekst.

Nu kan de købes Årsmappen/Julemærket 1991

Frímerkjadeildin
FR-159 Argir
Færøerne

 **Postverk
Føroya**

betegnes som omvendt perforering. Forskjellen på rett- vendt og omvendt perforering med angivelse av perforerings-arbeidsoperasjon og plassering av perforerings- kjennetegn, er illustrert på Fig. 5.

Tilsynet med tilvirkningen av frimerker m.v.

De opplysninger som således foreligger, avklarer en del tidligere uavklarte spørsmål. Men de mest interessante antagelser hittil er fortsatt udokumenterte, som - sett i lyset av Postverkets sikkerhetsforanstaltninger med frimerkeproduksjonen - etter min vurdering helt

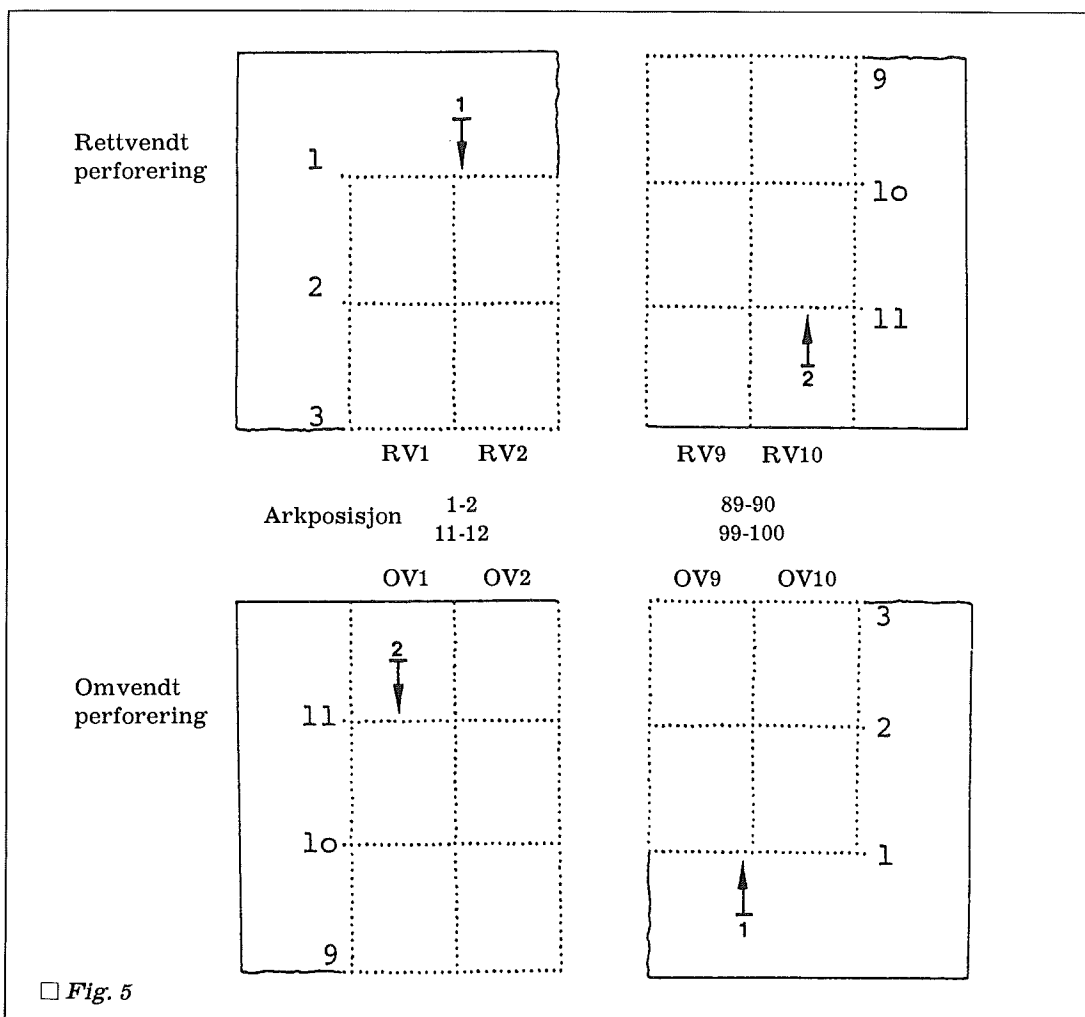
eller delvis bør kunne avklares gjennom forskning av eksisterende arkiver. Forutsetningen er at man har kjennskap til disse. De er også bare tilgjengelige ved å ta hensyn til de strengeste restriksjoner, noe som gjør at arbeidet kan ta lang tid og dermed koste mange penger. Disse faktorer kan være avgjørende om disse arkivopplysningene skal bli tilgjengelige for norsk filateli i fremtiden.

Som i mange andre filatelistiske tvilsspørsmål, vil det med rette kunne etterlyses sakspapirer. I denne aktuelle sammenheng etterlyses f. eks. sakspapirer *dels* hva an-

går godkjennelse av anskaffelsen av nytt nålestykke fra instrumentmaker Nordby, *dels* Centraltrykkeriets vanskeligheter som følge av mangler m.v. ved det bestilte nålestykket - herunder også tilynsmyndighetens aksept av perforering $13 \frac{1}{2} : 12 \frac{1}{2}$, - dels hva angår særlige sikkerhetsforanstaltninger som følge av periodens noe aparte handlingsforløp som beskrevet ovenfor.

Avsluttende bemerkninger

Da det på bakgrunn av intrufne omstendigheter på det nåværende tidspunkt ikke synes å være mulig å få avklart en lang rekke uavklarte

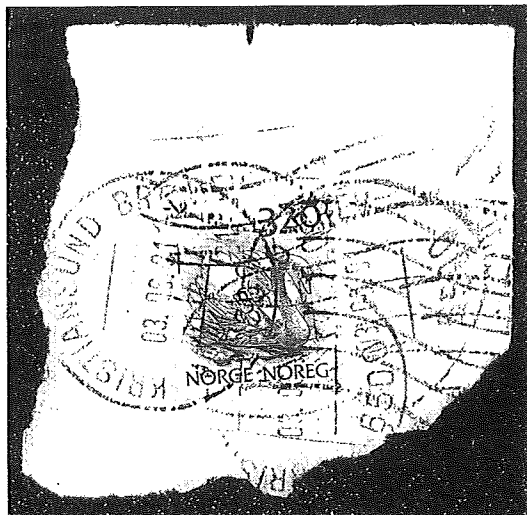
handlingsforløp av betydning for vurderingen av adskillige filatelistiske tvilsspørsmål - bl.a. de som er nevnt ovenfor - har jeg derfor valgt å komme med resultatet av de foreløbige studier av mer tilgjengelig posthistorisk kildemateriale om det norske postverkets perforeringsmaskin av året 1863. Jeg håper imidlertid at det på et senere tidspunkt vil være mulighet for å kunne komme med mer eksakte opplysninger om hva som egentlig foregikk i perioden 1892/93.

En særlig takk til hovedredaktør F.C.Moldenhauer jr., Minde, Norge, for den inspirasjon han har vært for mitt arbeid med frimerke-boktrykkskunstens «kjemi».

Litteratur	År	Side
Nordisk F.T.:		
Wilh. Hiorth	1896	34
	1898	114
	1900	81-82
Henrik Dethloff	1910	50 og 110
	1913	138-139
Justus Andersen og Henrik Dethloff	1914	80, 209-210 og 235
Justus Andersen	1921	194
Halvor John Schou	1929	6-7
Arne Tørud	1960	6-11 og 56-58
Norsk F.T.:		
S. Wigand Hansen	1986	18
Norgeskatalogen (NK)		
Håndbok over Norges Frimerker, Bind I	1963	23-26
Bind II	1966	31, 50, 59-60 og 12-113
Centraltrykkeriets Produksjon Bind VIII	1988	5-6, 8, 45 og 75
Chr. H. Knudsens Produksjon Bind II	1990	11-12, 23, 89 og 153

Mer stempel-vandalisme!

I vår serie om «stempel-vandalisme» skal vi denne gang nøye oss med et brevklipp innsendt av Eirik Ovesen, 6540 Kvernes. Det synes som om et av de mange stemplene forteller at «vandalen» denne gang betjener et stempel i Kristiansund. Vi har mottatt flere groteske eksempler som vil komme i tur og orden. Men send inn enda flere, – dette synes å være noe frimerkesamlere flest er opptatt av...!

nft

Vi sakser

Postkort fra det hinsidige

En 88-årig innbygger i Mont-de-Marsan i Sydvest-Frankrike har mottatt post fra en avdød. Postkortet var avsendt den 22. mars 1921 fra en landsby bare 70 kilometer unna. Nylig ble kortet funnet i en gammel postvogn, 70 år senere. Det franske

postvesen befordret uten betenkning postkortet videre, selv om frankeringen i henhold til dagens portotakster var altfor lav. Kortet til den nå 88-årige mottageren hadde en dengang 17-årig klassekamerat skrevet til ham. I mellomtiden var klassekameraten avgått ved døden.

(sammler-express)

nft

Vi sakser

Luftpostruten mellom Horten - Cuxhafen - Amsterdam og Harwich

Av Knut R. Rasmussen, Troms filatelistklubb

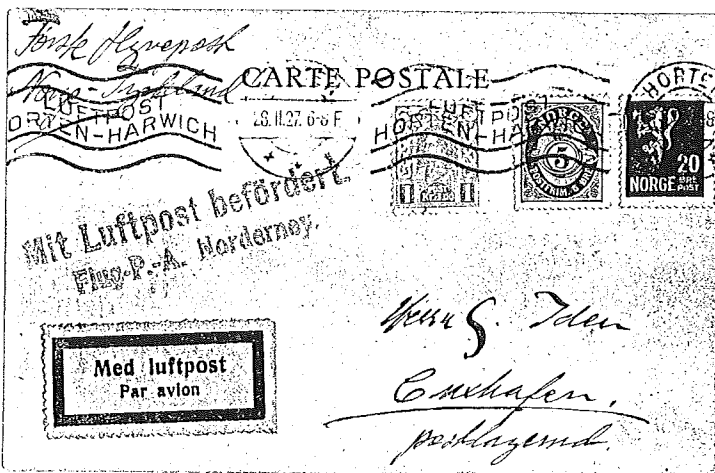
Et interessant pionerarbeide i postflyvning fra Norge til Europa, var åpningen av prøveruten til England via kontinentet. Den gjenværende «polmaskinen» N25, kjent fra Amundsens polflyvninger, sto for turen. Om dette var årsaken til at flyvningen ble gjennomført senvinters i usikkert vær, skal være usagt. Men været var ingen hindring. Det ble andre tekniske problemer som ga en uventet stans på et par dager i Amsterdam, slik at førsteflyvningen ikke ga noen direkte konkurranse til båttrafikken over Nordsjøen.

Til Tyskland gikk det raskt og greit. Tanking var planlagt og ble gjort i Norderney, en sjøflyhavn ved utløpet av Elben. Her ble også noe post levert. Alt i alt var det ikke mer enn 197 forsendelser fra Norge på denne turen, og noe sikkert anslag over antall postsaker til Tyskland har jeg ikke sett. Derimot har jeg ved flere anledninger sett brevkort fra denne flyvningen med luftpoststempel fra Norderney, se fig. 1. Felles for alle de kort jeg har iaktatt, er at de er skrevet og sendt til samme adresse, og med kjent skrift fra en aktet luftpostsamler. Nå har jeg ikke hatt anledning til å lese baksiden av de andre kortene, men på dette står det en hilsen på tysk om at dette

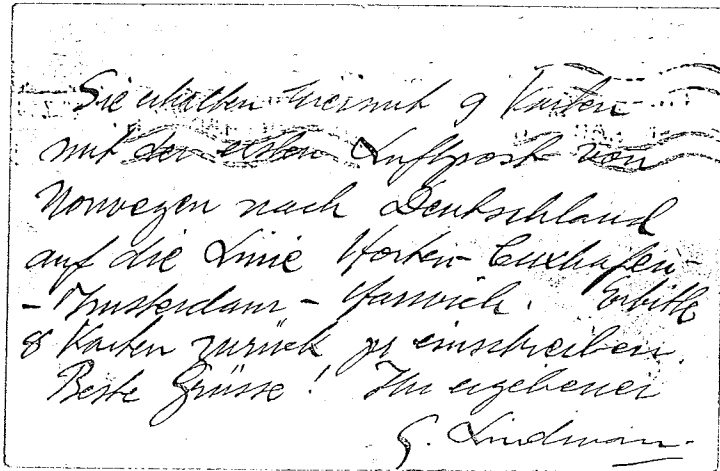
representerer den første flyvningen fra Norge til Tyskland, og at alt i alt sendes ni kort til denne adressen, og åtte kort bes vennligst sendt tilbake rekommandert. – Ja, spørsmålet er kort og greit, har noen regis-

rert andre adresser og ulike typer av brev til Norderney? Hvis ikke er det nærliggende å anta at dette antallet, ni, skulle utgjøre hovedmengden av post fraktet kun på denne delstrekningen.

(TFK-Nytt)

□ Fig. 1.

Kontrastenes weekend

Frimodig ytring av Kjell Germeten

Frimerkets Dag er viktig for vår hobby. Viktig fordi det er nødvendig med jevnlig stimuli for at frimerkesamling skal virke forlokkende. Og viktig for at samlerne skal få nye impulser slik at man kan utøve sin kjære hobby med fornyet entusiasme.

Blant arrangementene i år sto vel Sarpsborg og Oslo sentralt, med utstillingene Borg-fil og Filos, i henholdsvis Sarpsborghallen og Oslo Konserthus. Mange fine samlinger var stilt ut begge steder og en endeløs rekke med gratis nedlagte timer hadde entusiaster ofret for å lage skikkelige arrangementer.

Vi hadde salgs-/informasjonsstand på begge disse utstillingene. Det var en sterk opplevelse. I Konserthuset var pågangen av interesserte mennesker i alle aldre tidevis så stor at man bare såvidt klarte å ekspedere alle. I Sarpsborg var det rikelig med tid til å snakke med gamle venner, kjente og etablerte frimerkesamlere og filatelister. For noen særlig *andre* kom aldri til Sarpsborghallen.

En nasjonal frimerkeutstilling er selvfølgelig viktig for de etablerte samlerne. Men det har en tendens til å bli arrangørens arrangement. Man har lagt ned tusenvis av timer i å samle, systematisere og montere samlingene. Og vi gleder oss alle over å se dem. Men det er jo direkte tragisk at det stort sett bare er utstillerne, deres familier og kamerater som ser disse imponerende resultatene av så mange års frimerkevirksomhet.

Skal vår hobby blomstre, enn si overleve, må vi ha rekruttering. Og til rekrutter gjøres bare de som har fått en mulighet til å se hva frimerkefolk driver med, til å bli kjent med samlere av frimerker. På lang sikt er det langt viktigere å gjøre en utstilling kjent blant folk flest – å få folk til og komme – enn det er å sette opp rammer.

Østfoldingen laget et fint arrangement. Hyggelig og interessant. Det var bare synd at ikke folk kom. Vi har sett slikt før. År etter år.

Ingen forlanger at det skal være Konserthus-oppmøte på nasjonale utstillinger. Men det kunne kanskje være en tanke å melde seg på et lite «hvordan-vi-henter-inn-folk-kurs» hos Postverket.

□ Oslo Filatelistklubb og Postverket hadde full klaff med arrangementet i Oslo Konserthus. Ikke minst i betydningen: Fullt hus.

SAFE

Ny idé
Ny funksjon
Ny design

EURO-SYSTEM

det universale innstikkssystem med
Clip-klemmstriper. 11 forskjellige
bladinndelinger

Priser: Ringperm kr. 110,-. Ark pr. 10 stk. kr. 65,-

Føres av ledende frimerke/mynthandlere over hele landet.
For gratis brosjyre, kontakt importøren:
Sørlandets Frimerke- og Myntsenter
Boks 768
4601 Kristiansand

BENYTT VÅRE SMÅANNONSER**Use our small advertisements****Benutzen Sie unsere Kleinanzeigen**

Et middel til kontakt med samlere i inn- og utland.

3 linjer (minimum) kr. 30,00 inkl. MOMS for norske annonsører.

For utenlandske annonsører kr. 25,00 netto.

3 lines kr. 25,00 net for foreign advertisers.

Småannonser skal betales forskuddsvis over postgiro 08073597200, Boks 2517, N-7001 Trondheim.*Small ads, must be paid in advance.**Use our postal account 08073597200, Boks 2517, N-7001 Trondheim.**Kleinanzeigen müssen im voraus bezahlt werden. Bitte überweisen sie auf unser Postscheckkonto 08073597200, Boks 2517, N-7001 Trondheim.***nft****SELGES:**

LEUCHTURM frimerkealbum SF 1990 SALG!!
NORGE komplett i vriperm SF kr. 790,-, **ISLAND** komplett i vriperm 1990 SF kr. 800,-, **DANMARK** komplett m/DVI i vriperm 1990 SF kr. 990,-, **FINLAND** komplett i vriperm 1990 SF kr. 1300,-, **SVERIGE** komplett 2/perm m/kassett SF kr. 1700,-, **GRØNLAND** komplett i vriperm SF kr. 450,-, **FÆRØY** til 1990 komplett i vriperm SF kr. 370,-, **NORGE** Normalalbum i vriperm kr. 370,-. Hos Deres frimerkehandler i Norge!

NORSKE merker og FDC selges gjennom tilbudsletter. Lave priser. Tore Holm, Tordenskioldsgt. 7, 3700 SKIEN.

SENDER UTVALG fra flere land. Oppgi ønske til Hans Nilsson, Flobergsgjerdet 28, 2270 FLISA.

GODE UTVALG fra Norge, Skandinavia, Europa, hele verden, sendes til gj.syn. Gode rabatter. Alltid fulle hefter. Jan Birger Olsen, Sigurds gt. 2, 3250 LARVIK.

SVERIGE og NORDEN stemplet, postfriske og hefter. Min fyldige prislise omfatter det meste fra 1855-1990. Sendes gratis. Kjell Holmgren, Aktjå 6303, S-2100 BOLLNÄS. Postgiro Oslo 198 75 69.

ISLAND 300 ul. 200,-, DK 600 ul. 125,-, DK 800 ul. 700,-, Finl. 500 ul. 200,-, Sverige 1200 ul. 375,-, Skandinavia 1500 ul. 165,-. Bet. forsk. norsk pgk. 1999333. Portofr. Holmqvist, Box 5020, S-25005 HELSINGBORG.

NK 374. Vi kan levere postfrisk alle typer og

varianter. Priser etter Norgeskatalogen. Med tillegg av kr. 20,- pr. stk. kan merkene leveres med sertifikat. Gebyr pr. best. kr. 5,-. Norges Røde Kors Filatelitjeneste, Postboks 801 Hjelten, 3700 SKIEN.

USA-FILATELI. Godt utvalg **/stpl. Nyhetsabonnement. Hovedkatalog og prislise fra TBV-Kjøp, Boks 88, 1851 MYSEN.

NORGE/stpl. 1855-1990.** Nesten alt til 50-75% rabatt på HK. Returrett. Gratis liste sendes alle interesserte. Arne Myrvang, Hallagerbakken 10A, 1256 OSLO.

FRANKRIKE.** Meget stort utvalg og prima kvalitet. Billige priser. Prislise gratis. O. Wentzel, Wilhelm Færdens v. 2B, 0361 OSLO.

LA TV VÆRE I FRED. Benytt heller tiden til utvalg fra Østerrike, Hellas, Irland, England, Portugal, E-Cept. Hva med Norge? Her tilbys også hefter og miniatyrark. God kvalitet/rimelige priser. Obert Naglestad, 2270 FLISA.

GODE NORGESUTVALG/stpl.** sendes til gratis gj.syn. Alltid fulle hefter. 40-65% rabatt! Jan T. Moholt, N. Hagavei 15B, 3250 LARVIK.

GODE NORGESUTVALG/°** sendes til gratis gj.syn. Alltid fulle hefter! 40-70% rabatt. Jan T. Moholt, N. Hagavei 15B, 3250 LARVIK. Tlf. 034-16 653.

NORGE** HK177-80 135,-, 4-bl. 500,-, HK185-88 110,-, 4-bl. 400,-, HK189-90 165,-, 4-bl. 600,-. Jan T. Moholt, N. Hagavei 15B, 3250 LARVIK.

NORGE** 155 I 350,-, 4-bl. 1250,-, HK193-96 100,-, 4-bl. 375,-, HK130-36 stemplet, alle med feilfrie tg. 325,- pr. serie. Jan T. Moholt, N. Hagavei 15B, 3250 LARVIK.

FH 74, FH 75 og FH 76, stpl. selges kr. 15,- pr. stk. Ters, Postboks 27, 5192 HOSTELAND. Fax: 05-36 73 72.

NORGE-auksjonskatalog. Valdres FKs andre auksjon går snart av stabelen med spesialavd. 20 mm posthorn, stempler og klassisk. NB! mange GI BUD. Skriv etter gratis katalog. Valdres FK, Pb. 43, 2920 LEIRA I VALDRES.

SKRIFTLIG AUKSJON. Mye 10kr's utrop. Skriv eller ring gratis liste til mine neste auksjon. Arvid Andersen, Svanevn. 6, 3057 SOLBERGELVA. Tlf. 03-87 19 64.

LUX NK 1 med håndskrevet «Nøterø» pluss riststpl. kr. 7000,-. NK 1 med 13-strekers riststpl. kr. 7000,-. Skill-øre kombinasjon på brevstykke kr. 5000,-. London overtrykk kr. 3500,-. NK 94 pent eks. kr. 1500,-. Bjørn Olav

Torpp, Dagbovn. 20, 1406 HEBEKK. Tlf. 09-87 22 89.

LITAUEN 1990-91 komplett 1-32** 160,-. Portofritt v/forskudd til pg. 0805 3059938. Be om gratis tilbudsliste. Ole Bjørn Fausa, W. Thranesgt. 26, 0171 OSLO.

BERGENSBANENS POSTEKSPEDISJON nedlegges ved årsskiftet. Bergens FK og Postverket tilyr et souvenirark frankert med NK 809 og 866 stpl. på toget siste dag. Pris kr. 30,-. Bestilling over pg. 0806.57.89508 til BFK, Postboks 140, 5001 BERGEN.

ISLAND postens kilovare 91, 1/4 kg 785,- portofritt. Prislista (15 sidor) gratis. Prisex. Facit 2x535,-, 119** 118,-, 159° 100,-, 311° 65,-. Bo Edman, Box 26, S-71401 KOPPARBERG, Sverige.

GENERALSAMLERE: Send dine mankolister til Tor Moe, 3074 SKOGER. Stort utvalg. AFA +50%, St. Gibb. +40%. Returret.

ER DU INTERESSERT I VARIANTER? Så bestill variant-katalogen 1945-55. Den er med gode beskrivelser og illustrasjoner. Sett kr. 50,- på pgk. 0803.3765682, Oddvar Edvardsen, Langneset 24D, 8600 MO.

FINLAND KILOVARE, stora jubilumsfrimärken, även nyaste. 400 g Nkr. 195,-, 900 g 390,- portofritt till norsk pgk. 1 99 54 22. Gratis kilovara-lista med priser i Nkr. K-J. Østerman, Pl. 1, SF-02231 ESPOO.

SKRIFTLIG FRIMERKEAUKSJON nr. 12 avholdes 6. febr. 1992. Mange bedre enkeltmerker og samlinger fra hele verden. Rikt illustrert katalog sendes gratis på forespørsel. Filos Frimerkeservice, Pb. 59, 5580 ØLEN.

HUNDREVIS AV OBJEKTER med samlinger, paratier, rotekasser og kilovare fra Norge og mange andre land skal selges på vår auksjon

6. febr. 1992. Be om gratis auksjonskatalog. Filos Frimerkeservice, Pb. 59, 5580 ØLEN.

POSTAL STATIONERY WORLDWIDE: 1) 30.000 postal cards/envelopes for all motives/themes. 2) Fascinating country collectiones. 3) Want lists service. 4) We also buy, even great collections. Enquiries invited. TERRAPHILA, P.O.Box 65 06 27, D-2000 HAMBURG 65.

NORGE/stpl.** Spesielt Off. Sak, Tjenestemerker og Solkors. Kvalitet: Prakt Lux, Standard og Feil. Tlf. 02-13 68 32. Leif Nilsen, Bruksv. 85, 1335 SNARØYA.

ISLAND. Stämpl., postfriskt og FDC säljes. Låga priser. Stort sortiment. Även årssatser Island, Färöarna, Grönland och Åland. Ny prislista sändes gratis. Carl-Otto Lindberg, Box 2035, S-403 11 GÖTEBORG.

SKRIV EFTER mine gratis fotoplancher med Danmark, Serige, Norge, Island, Vest-Tyskland m.m. Opp til 80/85% rabatt på katalogprisen og fine salgsbetingelser. Peter Holm, Lods vænget 1, DK-2791 DRAGØR.

BYTTE M.M.:

GJENNOMHULLINGER. Alt relatert materiale fra hele verden søkes (=England). Byttes m/ «ikke-hullete». Evt. kjøp. Jan Kristiansen, Tranebakk 3, DK-4681 HERFØLGE.

SEND 250 ulike norske merker (ikke på klipp) og motta 275 ulike svenske i bytte. Holmqvist, Box 5020, S-25005 HELSINGBORG.

EXCHANCE PARTNER wanted. Israel, Lithuania etc. for Scandinavia. Corr. English, German, Hungarian. Carl Weigl, P.o. Box 80, RISHON LEIZION, Israel.

MELDING TIL DIREKTE-ABONNENTER

Alle direkte-abonnenter som har forfall av abonnementsavgiften pr. 1/1 -92, vil få tilsendt et utfyllt innbetalingskort ved forfall.

Vennligst benytt dette kortet ved betalingen.

NFT

Abonnementsavdelingen

nft

UTVALG ØNSKES:

NORDENFJELDSKE FF ønsker utvalg. Ca. 100 deltakere og stor omsetning. Kun bedre utvalg mottas. 10% prov. til klubben. Returporto (rek.) belastes eier. Bytteleder Erling Wang, postboks 690, 7001 TRONDHEIM.

NANNESTAD FK ønsker utvalg fra Norge, Sverige, Danmark, Island, Færøyene, Vest-Tyskland 1945/90, postfr. og stempl. Motiv: Norvegiana, brann, vinter o.l., musikk, fly, bil, hest, jakt, sport, arctic og polarpost. Det er stor etterspørsel etter brev, kort, helsaker helt frem til 1980. Prefrim og brev stempl. uten frimerker. Spesialområder: Nannestad, Maura, Holter, Steinsgård, Hurdal i Romerike, Trondhjem, Nidaros, Norge rek., banko, straffeporto. Bytteleder Jan Erik Slåttbråten, Kløvern. 2, N-2034 HOLTER.

HALDEN FK ønsker spesielt gode utvalg fra Norge samt Norden og Vest-Europa. 10% provisjon til klubben. INGEN RETURPORTO. Bytteleder S. Løkkeberg, Torpedalsvn. 30, 1790 Tistedal.

VEFSN FK ønsker utvalg fra Norden, Åland, Kanaløyene, England, Israel, Australia og Tunis. Vefsn FK, Postboks 10, 8662 HALSØY I VEFSEN.

nft

ØNSKES:

DANMARK ustpl. limløse kjøpes til 40% av pålydende. Peter Holm, Lodsvangen 1, DK-2791 DRAGØR. Tlf. 09545 32 53 92 27.

SPEIDER. Søker speiderstpl. hele verden før 1957. Spesielt norske: Etne 1930, Lærdal 1934, Tengesdal 1954, Valen 1955. Søker også norske postkort med speidermotiv. Kjøp eller bytte. Hallvard Slettebø, Postboks 148,

4380 HAUGE I DALANE. Tlf. 04-47 74 58 (p), 04-47 75 00 (a).

POSTENS GAVESETT, org.pk. nr. 1-2-4-6-7-8-9-10-12 (1971), nr. 21 (83), nr. 22 (86) ønskes. God pris. Arne Hansen, Bakkevn. 3, 2010 STRØMMEN.

NORGE nr. 4 blekkannul. på brev og nr. 6 pent stpl. og på brev. Fotostat m/pris sendes: Rolf Horn, Hans Hansensv. 24, 3021 DRAMMEN.

SCHIFF AUCTIONS

Buyers, Auctioneers & Appraisers of US & Worldwide Stamps & Postal History since 1947

Enten ved kjøp eller salg av frimerker, brev eller samlinger, la oss sørge for dette på grunnlag av vår erfaring til

Deres fordel.

KONTAKT OSS FØR

SENDING og skriv

Deres adresse

og tlf.nr.

AUKSJONSDATOER

KATALOGER & RESULTATLISTER:

1 år: kr. 130,- i sedler

Enkle: kr. 15,-.

Auction No. 216
Jan 30 - Feb 1, 1992
New York City

Auction No. 217
March, 1992

Consignments Now
Being Accepted

Jacques C. Schiff, Jr., Inc.

195 Main Street
Ridgefield Park, NJ 07660 USA

Telephone (from Norway): 0951-201- 641-5566
Licensed & Bonded Auctioneers Established 1947
Fax: 0951-201-641-5705

MANGLER DU NOEN ELDRE NUMRE AV NFT?

I forbindelse med flyttingen til nye kontorlokaler har vi foretatt opprydding i beholdningen av eldre numre av tidsskriftet. Hvis du mangler noen eldre numre, skriv til oss.

Vi kan kanskje hjelpe deg.

NFT

Abonnementsavdelingen
Postboks 2517, 7001 Trondheim.

nft

FORBUNDSKLUBBER

**ALSTAHAUG OG OMEGN
FILATELISTKLUBB,**

Postboks 38, 8801 Sandnessjøen.

ALTA FRIMERKEKLUBB,

Postboks 1255, 9501 Alta.

ARENDAL FILATELISTKLUBB,

Postboks 154, 4801 Arendal.

ASKER FILATELISTKLUBB av 1976,Kont. Ole Gulliksen,
Fredbos vei 57, 1370 Asker.**ASKER OG BÆRUM FRIMERKEKLUBB,**

Postboks 536, 1301 Sandvika.

AURSKOG-HØLAND FRIMERKEKLUBB,

v/Per Graff, 1930 Aurskog.

BARDUFLOSS FILATELISTKLUBB,

Boks 7, 9201 Bardufoss.

BERGENS FILATELIST-KLUB,

Boks 846, 5000 Bergen.

BODØ FILATELISTKLUBB,

Postboks 469, 8001 Bodø.

BRYNE FRIMERKEKLUBB,

Boks 300, 4341 Bryne.

DRAMMENS FILATELISTKLUB,

Boks 2335 Strømsø, 3003 Drammen.

EGERSUND FILATELISTKLUBB

Postboks 103, 4371 Egersund.

EID FRIMERKEKLUBB,v/Thoralf Rye Alsaker,
Hennane, 6798 Lote.**ELVERUM MYNT- OG****FRIMERKEKLUBB,**

Postboks 253, 2401 Elverum.

FARSUND FILATELIST-FORENING,

Boks 146, 4551 Farsund.

FAUSKE FILATELISTKLUBB,

Møllvn. 24A, 8200 Fauske.

4-SKILLING BLÅ, v/Otto Fotland,

Stasjonsgt. 20B, 3048 Drammen.

FLEKKEFJORD FILATELISTKLUBB,

Postboks 97, 4401 Flekkefjord.

FLORØ FRIMERKEKLUBB,

v/Steinar Ytreland, Friheten, 6900 Florø.

FREDRIKSTAD FILATELISTKLUBB,

Postboks 305, 1601 Fredrikstad.

FRIMERKE-RINGEN POSTHORN,

Postboks 516 Sentrum, Oslo 1.

FØRDE FRIMERKEKLUBB,

Boks 422, 6801 Førde.

GJØVIK FILATELISTKLUBB

Box 212, 2801 Gjøvik.

GRAVEN FRIMERKE OG MYNTKLUBB,

5736 Granvin.

GRIMSTAD FILATELISTKLUBB,

Boks 3, 4891 Grimstad.

HADELAND FRIMERKEKLUBB,

Boks 150, 2760 Brandbu.

HALDEN FILATELISTKLUBB,

Boks 2028, Glenne, 1751 Halden.

HALLINGSKARVET FRIMERKEKLUBB,

v/Bjørn Skaret, 3580 Geilo.

HAMAR FILATELISTKLUBB,

Boks 486, 2301 Hamar.

HAMMERFEST FILATELISTKLUBB,

Postboks 1156, 9601 Hammerfest.

HAREID OG ULSTEIN FRIMERKEKLUBB,
v/Tor Flatin, 6065 Ulsteinvik.**HAUGESUND FILATELISTKLUBB,**

Boks 525, 5501 Haugesund.

HØNEFOSS FILATELISTKLUBB,

Postboks 1225, Flåtum, 3501 Hønefoss.

HÅLOGALAND FILATELISTKLUBB,

Boks 485, 9401 Harstad.

JESSHEIM FRIMERKEKLUBB,

Boks 120, 2051 Jessheim.

KARMØY FRIMERKEKLUBB,

Postboks 14, 4262 Avaldsnes.

KONGSBERG FILATELISTKLUBB,

Postboks 243, 3601 Kongsberg.

KRISTIANSAND FILATELISTKLUBB,

Boks 301, 4601 Kristiansand.

KRISTIANSUND FILATELISTKLUBB,

Boks 390, 6500 Kristiansund N.

KVINESDAL FILATELISTKLUBB,

Boks 267, 4480 Kvinesdal.

KVÆFJORD FILATELISTKLUBB,

Boks 163, 9410 Borkenes.

LILLEHAMMER FILATELISTKLUBB,

Boks 32, 2601 Lillehammer.

LOFOTEN FILATELISTFORENING,

Postboks 300, 8370 Leknes.

LUND FILATELISTKLUBB,

4460 Moi.

MANDAL FILATELISTKLUBB,

4500 Mandal.

MOLDE FILATELISTKLUBB,

Postboks 470, 6401 Molde.

MOSS FILATELISTKLUBB,

Postboks 418, 1501 Moss.

NANNESTAD FRIMERKEKLUBB,

Postboks 60, 2030 Nannestad.

NAMSOS FRIMERKEKLUBB,

Boks 20, 7801 Namsos.

NARVIK FILATELISTKLUBB,

Bjørnfjellgt. 11, 8500 Narvik.

NESODDEN FRIMERKEKLUBB,

Boks 147, 1450 Nesoddtangen.

NITTEDAL-HAKADAL FRIMERKEKLUBB

Postboks 20, 1482 Nittedal.

NORDENFJELDSKE**FILATELISTFORENING**

Boks 690, 7001 Trondheim.

NORDRE VESTFOLD FILATELISTKLUBB,

Postboks 56, 3081 Holmestrand.

NOTODDEN FILATELISTKLUBB,

Postboks 20, 3671 Notodden.

ODDA MYNT & FRIMERKEKLUBB,

Boks 211, 5751 Odda.

OPPDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 75, 7341 Oppdal.

OS FRIMERKEKLUBB,

Postboks 107, 5201 Os.

OSLO FILATELISTKLUBB,

Boks 298, Sentrum 0103, Oslo 1.

POLARSIRKELEN FRIMERKEKLUBB,

Boks 169, 8601 Mo i Rana.

RANDSFJORD FRIMERKEKLUBB,

Postboks 155, 3520 Jevnaker.

RAUFOSS FRIMERKEKLUBB

Postboks 11, 2831 Raufoss.

RINGEBU FILATELISTKLUBB,

2630 Ringebu.

SANDEFJORD FILATELISTKLUBB,

Postboks 272, 3201 Sandefjord.

SANDNES FILATELISTKLUBB,

Boks 406, 4301 Sandnes.

SARPSBORG FILATELISTKLUBB,

Eilertsensv. 6, 1700 Hafslundsøy.

SENTRUM FILATELISTKLUBB,

Boks 614, Sentrum, Oslo 1.

SKEDSMO FRIMERKEKLUBB,

Postboks 31, 2001 Lillestrøm.

SKIEN FILATELISTKLUBB,

Boks 211, 3701 Skien.

SOGNDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 195, 5801 Sogndal.

STATFJORD FILATELISTKLUBB,

Statfjord «A», 5069 Bergen Lufthavn.

STAVANGER FILATELIST-KLUB,

Postboks 604, 4001 Stavanger.

STEINKJER FRIMERKEKLUBB,

Boks 1056, 7701 Steinkjer.

STJØRDAL FRIMERKEKLUBB,

v/Sæde Rotås, Mathias Lundsgt. 26,

7500 Stjørdal.

STORD FRIMERKEKLUBB,

Boks 176, 5400 Stord.

STRILETAGGEN-**NORDHORDLAND FILATELISTKLUBB,**

Postboks 38, 5100 Isdalstø.

SØR-VARANGER FILATELISTKLUBB,

Postboks 171, 9901 Kirkenes.

TJØME FILATELISTKLUBB,

Postboks 34, 3145 Tjøme.

TROMS FILATELISTKLUBB,

Boks 1044, 9001 Tromsø.

VADSØ FILATELISTKLUBB,

Postboks 35, 9801 Vadsø.

VARDØ FRIMERKEKLUBB,

Nordre Langgt. 10, 9950 Vardø.

VEFSN FILATELISTKLUBB,

Postboks 10, 8662 Halsøy.

VESTERÅLEN FILATELISTKLUBB,

Boks 162, 8430 Myre.

VOSS FRIMERKE- & MYNTKLUBB,

Boks 390, 5701 Voss.

VÅGÅ FILATELISTKLUBB,

2680 Vågåmo.

ØRSTA FILATELISTKLUBB,

Postboks 335, 6151 ØRSTA.

AALESUND FILATELISTKLUBB,

Postboks 612, 6001 Ålesund.

ÅNDALSNES FRIMERKEKLUBB,

Boks 62, 6301 Åndalsnes.

ÅS FILATELISTKLUBB,

Postboks 242, 1430 Ås.

Tilsluttede klubber:

GRÅNSFØRENINGEN, v/Bengt Johnsen,

Bergsv. 4, S-45700 Tanumshede.

LANDSFORENINGEN FOR NORSKE**MOTIVSAMLERE,**

Postboks 49, 5032 Minde.

NORSK FILATELISTFORBUNDS UNGDOM,

Postboks 875, Sentrum 0104, Oslo 1.

NORSK POSTHISTORISK SELSKAP,

v/Arne Thune-Larsen,

Holmenkollv. 46A, 0385 OSLO 3.

SCA JA CO, v/Leif Gustafsson,
Lipkes gade 28,3, DK-2100 København Ø.

NORSK SPEIDERPOST KJØPES

Priser for hele brev, i norske kroner:

Romsdalen 1928	(1.500,-)	Borre 1948	(300,-)
Etne 1930	(2.000,-)	Sjåk 1949	(300,-)
Mandal 1932	(800,-)	Vossleiren 1950	(400,-)
Fåberg 1933	(1.750,-)	Trones-Verdal 1952	(250,-)
Lærdal 1934	(1.750,-)	Rensadalen 1953	(250,-)
Jeløy 1936	(1.500,-)	NSPF 1953	(150,-)
NSPF 1946	(500,-)	KFUK 1953	(200,-)
KFUM 1947	(500,-)	Valen 1954	(400,-)
Mandal 1937	(1.000,-)	Florøleiren 1954	(400,-)
Strandebarm 1938	(800,-)	Sjøstrand 1954	(400,-)
Sandane 1947	(500,-)	Tengesdal 1954	(400,-)
KFUM 1947	(350,-)	F. A. Korpsleir 1955	(100,-)
Mandal 1948	(359,-)	Valen 1955	(200,-)

Også postkort til samme pris.

Søkes: Alle speider-stempler fra hele verden før 1938

HEALEY & WISE

PO BOX 7, TADWORTH, SURREY, KT20 7QA England
Fax: 0737 814407. Tel: 0737 812455
Medlem Philatelic Traders Society. Est. 1885.

NORSK FILATELISTFORBUND

Sekretariatet: Dronningensgate 15, værelse 340, Oslo 1.
Kontortid: Mandag—fredag 9—15. Tlf.: (02) 41 61 40.
Sekretær: Bodil Hillesøy. Postboks 875, Sentrum,
0104 Oslo 1.

FORBUNDSSTYRET

President: Ingolf Kapelrud, Sjøråkn. 1, 4070 Randaberg.
Visepresident: Erling Aune, Granlia 28B, 5080 Eidsvåg i
Åsane. Styremedlemmer: Sven Andersen, Langåsnv. 9,
0880 Oslo 8, Odd Harald Johannessen, Overlege Mey-
ers v. 1, 9000 Tromsø, Helge Kringtrø, Saupstadringen
17A, 7078 Saupstad, Ivar Sundsbø, Jomfrustien 12C,
1179 Oslo 11, Egil Thomassen, Roterudvn. 2, 2600 Lille-
hammer.

NORSK FILATELISTISK TIDSSKRIFT

UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

Redaktør:

ERLING SJONG, Boks 2177, 7001 Trondheim.
Tlf. 07/92 01 37.

Annonseansvarlig:

RAGNAR STRØM, Boks 2517, N-7001 Trondheim.

Tlf. 07/51 51 55 (Kontor), 07/93 99 30 (Privat).

Postgiro nr. 0807 359 7200. Kontortid 10—14.

Tidsskriftet sendes gratis til medlemmene i klubber tilslut-
tet Norsk Filatelistforbund.

Årsabonnement direkte i Norge og

Norden forøvrig 1991 kr. 150,00

Annual Subscription to Europe kr. 165,00

Subscription outside of Europe by air mail: ... kr. 180,00

Løssalgsspris kr. 17,50.

Småannonser (trelinjers) kr. 25,00 + moms.

Opplag 6800 eksemplarer.

Tidsskriftet kommer ut med ti nummer i året. I månedene
mai/juni og juli/august blir det sendt ut dobbeltnumre.

**Bestillinger på tidsskrift, særtrykk, enkelte numre
samt korrespondanse angående annonser, sendes
annonseansvarlige Ragnar Strøm.**

Annonsepriser for 1991 norske annonsører:

2. omslagsside	kr. 2800,00 + mva
3. omslagsside	kr. 2800,00 + mva
4. omslagsside	kr. 3150,00 + mva
1/1 side	kr. 2500,00 + mva
1/2 side	kr. 1500,00 + mva
1/4 side	kr. 1000,00 + mva
1/8 side	kr. 800,00 + mva

Advertising rates for 1991 foreign advertisers:

kr. 2800,00 net
kr. 2800,00 net
kr. 3150,00 net
kr. 2500,00 net
kr. 1500,00 net
kr. 1000,00 net
kr. 800,00 net

Anzeigenpreise für 1991

die Ausländischer:
kr. 2800,00 net
kr. 2800,00 net
kr. 3150,00 net
kr. 2500,00 net
kr. 1500,00 net
kr. 1000,00 net
kr. 800,00 net

TRYKK: ADRESSEAVISEN OFFSET, TRONDHEIM
ISSN 0332-8848 Innleveringssted: 7000 Trondheim

VEL VERDT

å samle på Norge!

Det er svært vanskelig å forutsi verdistigning på frimerker. Men noen vil helt sikkert bli mer verdt enn andre. Som for eksempel 5 kr Kong Olav V fra 1959, et vanlig bruksfrimerke fra vår egen tid. I dag har det en katalogverdi på kr 300,-.

Postens frimerketjeneste kan ikke skaffe deg eldre merker. Vår spesialitet er nye norske frimerker. Tegner du et abonnement, er du sikret å få tilsendt alle nytgivelser. Da er det i hvert fall ingen muligheter du går glipp av.

Send inn kupongen, så får du gratis informasjon om våre tilbud og abonnementsbetingelser.

JA

send meg gratis informasjonsmateriell
om norske frimerker i abonnement.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./-sted: _____

**postens
frimerketjeneste**

Norwegian Post - Stamp Bureau
Postboks 3770 Gamlebyen, N-0135 OSLO 1, NORWAY

XX 0025577
DERAM ODD
RIS SKOLEV 19
0373 OSLO 3

A131

03

Adresseforandringer
meldes for
ekteabonnenter til:
T,
ks 2517,
01 Trondheim.
for klubbmedlemmer
til vedk. klubb.

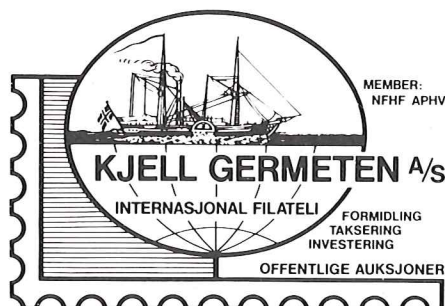
NY AUKSJON!

Takk for rekordoppslutningen på høstauksjonen. Den ble av mange betegnet som den mest vellykkede frimerkeauksjon i Norge til nå. Neste auksjon blir holdt i SAS-hotellet i Oslo den 21. mars.

Innleveringen er i full gang.
Vi foretar gratis vurdering
og gir gjerne kontant
forskudd.

*Vi ønsker alle
en riktig god jul og
vi ser frem til et nytt,
spennende og aktivt år!*

Elisenbergveien 19 (02) 441914
P.O.Box 3088, Elisenberg Oslo 2